

Informes d'Impacte

#06. JUNY 2025

SENSE CONNEXIÓ

L'aïllament social

en les persones ateses
per Càritas Diocesana
de Girona

#06

3 INTRODUCCIÓ

5 RESUM EXECUTIU

7 OBJECTIUS I METODOLOGIA

7 OBJECTIUS

8 METODOLOGIA

9 PERFIL SOCIODEMOGRÀFIC

9 DISTRIBUCIÓ PER GÈNERE I EDAT

11 NIVELL D'ESTUDIS

13 OCUPACIÓ

19 COMPOSICIÓ DE LA LLAR

22 SITUACIÓ ADMINISTRATIVA DELS MEMBRES DE LA LLAR

24 ESTABILITAT DE L'HABITATGE

28 CONNECTIVITAT DIGITAL I VINCLES EN XARXES SOCIALS

28 ACCÉS I FREQÜÈNCIA D'ÚS DIGITAL

30 INTERACCIÓ I PERTINENÇA A LES XARXES SOCIALS

31 INCLUSIÓ, EXCLUSIÓ I FUNCIONS SOCIALS DE L'ENTORN DIGITAL

33 PERFILS DE CONNEXIÓ DIGITAL

37 ENTORN I IMPLICACIÓ SOCIAL

37 PRESÈNCIA EN L'ESPAI PÚBLIC

39 INTERACCIONS QUOTIDIANES FORA DE L'ENTORN FAMILIAR

43 PARTICIPACIÓ ESTRUCTURADA I REPRESENTACIÓ POLÍTICA

48 SOLEDAT PERCEBUDA I VINCLES AFECTIUS

48 SOLEDAT PERCEBUDA I DISPONIBILITAT DE RECOLZAMENT EMOCIONAL

53 DENSITAT DE LES RELACIONS FAMILIARS I EXTRAfamiliars

59 FREQÜÈNCIA D'INTERACCIÓ SOCIAL EN DIFERENTS ÀMBITS DE XARXA AFECTIVA

62 CONCLUSIONS

64 RECOMANACIONS OPERATIVES

Fotografia wavebreakmedia_micro

1

INTRODUCCIÓ

La missió de Càritas Diocesana de Girona és acollir les persones que es troben en situació o risc de pobresa i exclusió social, especialment les més vulnerables, acompanyant-les en el seu procés de promoció i desenvolupament integral, analitzant i incidint en les causes de la pobresa i treballant per la justícia social. L'entitat té com a objectiu permanent adaptar la seva acció als reptes socials de cada moment, acompanyant eficaçment les persones ateses i donant respostes adequades que garanteixin el desenvolupament integral i la promoció de les persones, així com l'exercici dels seus drets. Per això també pretén denunciar les causes que generen, o poden generar, pobresa i exclusió i treballar per la seva eradicació, instant a l'Administració que assumeixi les seves responsabilitats i posi a les persones en el centre de la seva actuació.

En aquest sentit, des de l'Observatori de la Realitat Social de l'entitat, una de les eines que s'identifiquen per donar suport a la implementació d'aquests objectius són els informes d'impacte que analitzen, des d'una perspectiva propositiva, la realitat social de les persones acompanyades des dels projectes de l'entitat.

El present informe analitza el fenomen de l'aïllament social, un dels rostres més subtils i complexos de l'exclusió en les societats contemporànies. A diferència de la pobresa material, que es pot identificar mitjançant indicadors objectius com els ingressos o l'accés a béns i serveis bàsics, aquesta desconexió social incideix en una esfera profundament relacional i emocional. Afecta tant les condicions de vida com el sentiment de pertinença, l'autoestima i el benestar personal. En un context de fragmentació dels vincles

comunitaris, desigualtats digitals i debilitament de les xarxes de suport, comprendre com es manifesta l'aïllament és un repte inajornable per a l'acció social.

L'aïllament social i la soledat, tot i ser fenòmens diferenciats, sovint es presenten de manera entrellaçada. L'aïllament fa referència a la manca objectiva de relacions o interaccions habituals amb familiars, amistats o entorns col·lectius; la soledat, en canvi, és una vivència subjectiva, vinculada a la percepció de no rebre el suport o la proximitat afectiva que es necessita. Així, una persona pot sentir-se sola tot i estar envoltada d'altres, si les relacions que manté són insatisfactòries o superficials; i, a la inversa, pot viure sola i gaudir d'una xarxa sòlida i emocionalment significativa.

En els darrers anys, especialment arran de la pandèmia de la COVID-19, aquests fenòmens han adquirit una visibilitat creixent. L'experiència de l'aïllament forçat va posar en evidència el paper essencial que tenen els vincles socials per a la salut mental i el benestar col·lectiu, alhora que va fer aflorar la vulnerabilitat de moltes persones que, fins aleshores, restaven invisibles. Avui, sabem que l'aïllament pot tenir un impacte comparable al d'altres factors de risc reconeguts: incrementa la probabilitat de patir problemes cardiovasculars, deteriorament cognitiu, trastorns de salut mental o hàbits nocius, i està associat a una major mortalitat prematura.

A més, l'aïllament social actua sovint com a amplificador d'altres formes d'exclusió: la pobresa, la precarietat laboral, la migració, l'habitatge inestable o la manca de reconeixement social en són causes i conseqüències alhora. Per això, la connexió relacional no pot ser concebuda com un privilegi individual, sinó com un dret col·lectiu que cal protegir i promoure. La manca de vincles no només empobreix l'experiència vital de les persones, sinó que limita la seva capacitat d'agència, d'autonomia i de participació comunitària.

És en aquest context que s'emmarca aquest estudi impulsat per Càritas Diocesana de Girona. L'objectiu no és només quantificar la presència de l'aïllament entre les persones ateses, sinó aprofundir en els seus mecanismes i condicions d'aparició: quins perfils són més vulnerables, quins factors contribueixen a l'enclaustrament relacional i quines barreres dificulten la reconstrucció dels vincles. L'anàlisi incorpora dimensions com la composició de la llar, la situació administrativa, l'activitat laboral, la mobilitat residencial, l'ús dels espais comunitaris o digitals i la densitat i qualitat de les xarxes familiars i extrafamiliars.

Entendre la complexitat de l'aïllament –des de la seva realitat tangible fins a la seva percepció interna– és essencial per orientar una acció social més humana, transformadora i centrada en la relació. Aquest informe no només aporta dades, sinó que ofereix una lectura profunda del malestar invisible que acompanya moltes trajectòries de vida, i obre camí a noves formes d'acompanyament basades en la presència, la confiança i la reconstrucció de vincles significatius.

RESUM EXECUTIU

El present informe analitza la dimensió relacional de l'aïllament social entre les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona, una problemàtica cada vegada més rellevant en contextos d'exclusió sostinguda.

Els resultats mostren amb claredat que l'aïllament social no respon a una causa única ni a un perfil homogeni. Es tracta d'un fenomen complex que travessa totes les edats, gèneres i estructures de llar, encara que afecta amb més intensitat determinats col·lectius. Entre els més vulnerables destaquen les persones que viuen soles, les llars monoparentals, les persones en situació administrativa irregular i aquelles que declaren no disposar d'ingressos suficients per cobrir les necessitats bàsiques.

Des del punt de vista relacional, una part significativa de les persones ateses per l'entitat manté vincles familiars o extrafamiliars, però la seva freqüència i intensitat són molt baixes. Més del 60% no visita presencialment familiars ni amics, i un 36,7% afirma no tenir cap amic. Aquesta escassa activació dels vincles personals genera una forma d'aïllament funcional, en què la xarxa existeix formalment però no actua com a suport emocional ni quotidià.

La dimensió digital presenta una realitat ambivalent: tot i que el 92% es considera usuari habitual de xarxes socials, més d'un terç manté vincles molt limitats i prop del 40% no forma part de cap grup en aquests entorns. Això suggereix una connectivitat superficial, amb poca integració relacional i, en alguns casos, experiències de marginació digital. L'anàlisi dels perfils digitals indica que una part significativa de les persones usuàries es troba en situació de desconexió afectiva, malgrat l'ús quotidià de dispositius.

La participació en espais comunitaris també és desigual: tot i que dos terços de les persones ateses assisteixen amb freqüència setmanal o diària, una de cada cinc no ho fa mai. La implicació en activitats organitzades és minoritària (32%), però quan es produeix, és continuada i significativa, especialment en entorns formatius i educatius.

Pel que fa a la vivència emocional de l'aïllament, els resultats són especialment contundents: el 75% afirma sentir-se sol amb freqüència o en algunes ocasions, el mateix percentatge declara no tenir ningú a qui recórrer en algun moment, i un altre 75% diu que, de vegades o sovint, no confia en ningú. Aquesta tríada emocional –soledat, desemparament i desconfiança– configura un mapa profund d'aïllament subjectiu, que es reflecteix en un índex d'aïllament emocional: més d'un terç de les persones enquestades (34,7%) se situen en el nivell més alt de desconexió afectiva.

Creuant aquestes dades amb la densitat relacional objectiva, s'observa una correspondència clara, encara que no total, entre la feblesa de les xarxes personals i la vivència emocional de la soledat. El 4,7% presenta un aïllament relacional sever i un 29,3% addicional disposa d'una xarxa molt limitada. Només una de cada quatre persones ateses per l'entitat (28%) compta amb una xarxa densa i activa que li permet una interacció significativa i regular amb l'entorn.

La combinació d'aquests factors revela un escenari de gran fragilitat social, on l'exclusió no es limita a l'accés a recursos materials, sinó que també abasta les dimensions relacional, afectiva i comunitària. Les xarxes de suport –ja siguin familiars, digitals o comunitàries– es troben afeblides, disperses o directament absents en molts casos, cosa que dificulta els processos d'inclusió i perpetua situacions de soledat estructural.

Davant aquest diagnòstic, es fa necessari repensar la intervenció social no només com a resposta material, sinó com un procés de reconstrucció de vincles, enfortiment de la confiança, ampliació dels espais de pertinença i acompanyament sostingut. Només des d'una mirada integral es podrà revertir les múltiples formes d'aïllament que afecten les persones més vulnerables.

Fotografia freepik

OBJECTIUS I METODOLOGIA

OBJECTIUS

El present estudi té com a objectiu general **diagnosticar l'abast, les causes i les formes que adopta l'aïllament social entre les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona**, amb la finalitat d'aportar coneixement empíric que orienti les estratègies d'intervenció social i comunitària de l'entitat, així com sensibilitzar a la societat sobre l'impacte d'aquest fenomen, especialment entre les persones en situació d'exclusió.

A partir d'aquesta finalitat, s'han definit els següents **objectius específics**:

- **Analitzar la densitat i la qualitat de les relacions socials**, tant familiars com extrafamiliars, valorant la quantitat de vincles, la seva freqüència d'activació i el seu potencial de suport emocional o instrumental.
- **Avaluar la participació comunitària i la implicació en activitats organitzades**, així com la presència en l'espai públic, com a indicadors del grau d'integració social de les persones enquestades.
- **Mesurar la soledat percebuda i el sentiment de desprotecció emocional**, explorant el grau de confiança interpersonal i l'existència de xarxes de suport disponibles davant situacions de necessitat.
- **Explorar el paper de la connectivitat digital i l'ús de xarxes socials** en la configuració de noves formes de relació o d'exclusió social, identificant perfils diferenciats d'inclusió, desconnexió o marginació digital.
- **Construir una tipologia de perfils d'aïllament**, combinant indicadors relacionals, emocionals i digitals, que permeti dissenyar respostes ajustades a les necessitats de cada grup.
- **Oferir una base empírica que serveixi com a guia operativa per a Càritas**, contribuint a reforçar la seva intervenció des d'una perspectiva que situï els vincles socials i afectius al centre de l'acció.

Aquest enfocament permetrà no només identificar quins perfils es troben més aïllats, sinó també comprendre com es construeix i es cronifica aquest aïllament, i quines possibilitats existeixen per revertir-lo des de l'acompanyament, la participació i la comunitat.

Per a l'assoliment d'aquest objectiu d'estudi i de tots els seus continguts d'anàlisi, s'ha aplicat el procés metodològic que s'explica a continuació.

METODOLOGIA

S'ha realitzat un estudi quantitatiu mitjançant el mètode d'enquesta, amb les característiques tècniques següents:

- L'**univers** o target d'estudi el componen les **persones i llars ateses Càritas Diocesana de Girona** en qualsevol dels seus projectes i serveis. Les dades actualitzades de 2024 indiquen que aquest univers és de 25.355 persones.
- S'ha aplicat una mostra representativa i significativa d'aquest univers d'estudi amb una mida de **300 unitats**. Aquesta mida mostral aporta, amb unes condicions normals de $p=q=0,5$ i un grau de confiança del 95,5%, un **marge d'error del $\pm 5,6\%$** , dada que permet garantir la representativitat estadística dels resultats generals de l'enquesta.
- La recollida d'informació es va dur a terme entre els dies 13 de novembre de 2024 i 4 de febrer de 2025, mitjançant **240 entrevistes presencials i 60 entrevistes telefòniques**, aplicant un qüestionari tancat i estructurat.

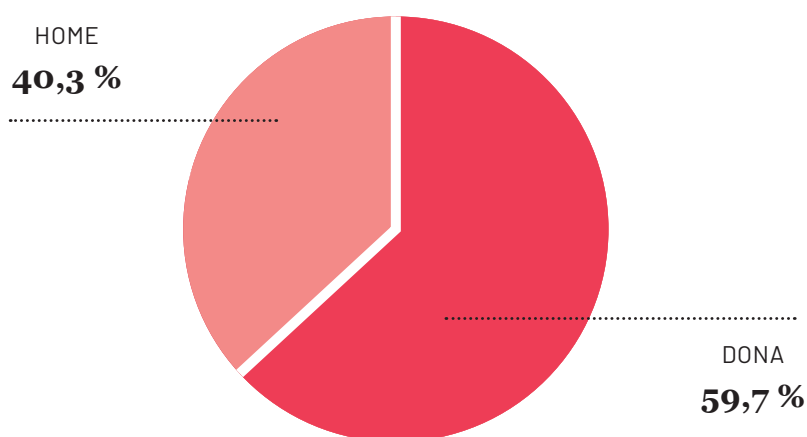
Cal matisar que els resultats dels creuaments de variables inclosos en l'informe tenen una representativitat estadística més limitada. Les dades d'aquest anàlisi múltiple es presenten pel seu interès analític i per les tendències que posen de manifest, procurant en tot moment que els marges d'error siguin els més baixos possibles, garantint en tot moment el rigor científic de l'anàlisi.

PERFIL SOCIODEMOGRÀFIC

4.1. DISTRIBUCIÓ PER GÈNERE I EDAT

Les dades recollides mostren que un 59,7% de les persones participants en l'estudi són dones, enfront d'un 40,3% d'homes, amb una taxa de feminitat aproximada de 130,9 dones per cada 100 homes. Això indica una clara sobrerrepresentació femenina entre les persones ateses. Aquesta diferència reflecteix una tendència ja observada en altres estudis de l'entitat, segons la qual les dones tendeixen a participar més activament en els recursos d'acompanyament social

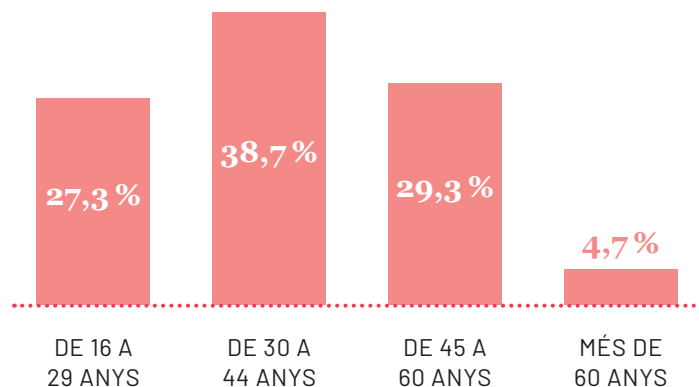
Distribució per gènere de les persones ateses
per Càritas Diocesana de Girona (n=300)

Si comparem aquestes dades amb l'estructura per gènere de la població general de 18 anys o més a la demarcació de Girona (INE, 2023), s'observa una composició molt més equilibrada: aproximadament un 51,1% de dones i un 48,9% d'homes, amb una taxa de feminitat propera a 104.

Aquesta sobrerrepresentació femenina pot deure's tant a factors estructurals –com una major precarietat econòmica, la responsabilitat no compartida de les cures o situacions de monoparentalitat– com també a una major disposició a cercar suport institucional.

Distribució per estrat d'edat de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona (n=300)

Pel que fa a l'edat, la franja **majoritària** correspon a persones d'entre **30 i 44 anys** (38,7%), seguida pel grup de **45 a 60 anys** (29,3%). El col·lectiu **jove** (de **16 a 29 anys**) també presenta una representació significativa (27,3%), mentre que les persones **major de 60 anys** amb prou feines representen un 4,7% del total.

Aquesta distribució apunta a una presència predominant **de persones joves en edat activa**, que probablement afronten dificultats en l'accés a l'ocupació o a condicions laborals estables.

Distribució per estrat d'edat de les persones de cada gènere

EDAT	GÈNERE		TOTAL GENERAL
	DONA	HOME	
DE 16 A 29 ANYS	15,9%	42,3%	27,3%
DE 30 A 44 ANYS	47,6%	26,9%	38,7%
DE 45 A 60 ANYS	30,6%	27,7%	29,3%
MÁS DE 60 ANYS	5,9%	3,1%	4,7%
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(170)	(130)	(300)

L'anàlisi creuada de **gènere i edat** entre les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona mostra diferències significatives en els perfils d'homes i dones. Les **dones** es concentren majoritàriament en la franja d'edat de **30 a 44 anys**, que representa el **47,6%** del total femení enquestat. La segueix el grup de **45 a 60 anys**, amb un **30,6%**, fet que indica que la majoria de les dones ateses es troben en **plena etapa adulta** i, probablement, assumeixen càrregues familiars o afronten situacions de **precarietat associades a l'ocupació o a la monoparentalitat**.

Per contra, els **homes** es concentren de manera més destacada en la franja **més jove**, de **16 a 29 anys**, que representa el **42,3%** del total masculí. Aquesta **major representació juvenil** suggereix que els homes recorren a Càritas en una etapa més **primerenca** del seu cicle vital, possiblement per **dificultats d'inserció laboral, trajectòries migratòries o manca de xarxes de suport** durant el procés d'emancipació.

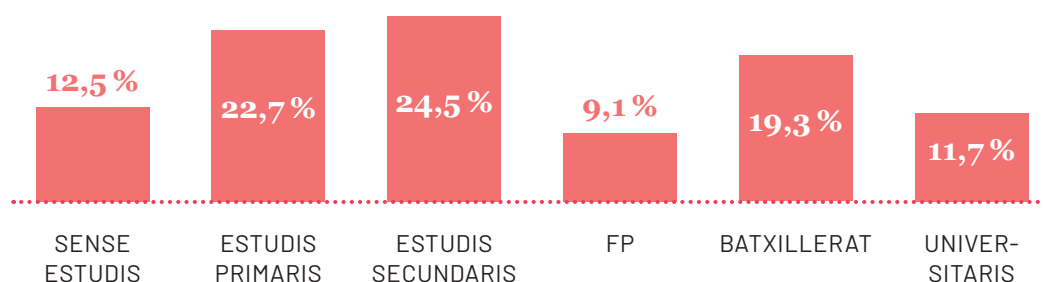
En el grup de **majors de 60 anys**, tant homes com dones presenten **percentatges baixos**, amb un **3,1%** i un **5,9%** respectivament.

En conjunt, l'anàlisi suggereix que les **dones tendeixen a buscar suport en edats intermèdies**, quan conflueixen més responsabilitats familiars i riscos socials, mentre que **els homes ho fan més precoçment**, reflectint **vulnerabilitats diferenciades** en funció del **gènere** i el **moment vital**.

4.2. NIVELL D'ESTUDIS

En analitzar el nivell d'estudis de les persones ateses, els resultats reflecteixen una **diversitat de nivells educatius**. Destaquen els grups amb **estudis secundaris** (24,5%) i **batxillerat** (19,3%), seguits per aquells que tenen **estudis primaris** (22,7%). En menor mesura, es troben persones amb **formació professional** (9,1%) i **estudis universitaris o de postgrau** (11,7%). Finalment, un **12,5% declara no tenir estudis**, cosa que constitueix un **indicador rellevant de vulnerabilitat formativa**.

Distribució per nivell d'estudis de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona (n=300)

Aquests dades mostren una **clara desigualtat educativa** entre les persones ateses per Càritas i el conjunt de la població gironina. Mentre que només el **2,5% de la població general no té estudis**, aquest percentatge s'eleva fins al **12,5% entre les persones ateses per l'entitat**. La diferència també és significativa pel que fa als **estudis primaris**: un **22,7% entre les persones ateses**, davant d'un **12,7% al total la demarcació de Girona**. Això implica que **més d'un terç de les persones ateses per l'entitat tenen un nivell formatiu molt baix**, fet que pot actuar com una **barrera estructural** per a la seva **inserció laboral i social**.

Als nivells intermedis, com els estudis secundaris i el batxillerat, els percentatges entre ambdós grups són relativament similars, encara que en el cas de la formació professional ja s'observa una bretxa: el **13,6%** de la població general ha cursat FP, davant del **9,1%** de les persones ateses per Càritas.

La diferència més accentuada es troba en la formació superior. Només el **11,7%** de les persones ateses per l'entitat disposen d'estudis universitaris o de postgrau, mentre que aquest grup representa el **25,7%** del total a la província. Això reforça la idea que l'accés a l'educació superior és un factor clau de protecció davant la vulnerabilitat social.

Pel que fa a les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona, l'anàlisi creuada segons el gènere no mostra diferències estructurals significatives. En canvi, la variable edat sí introdueix diferències notables,

Comparativa del nivell d'estudis de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona versus el total de població de la demarcació de Girona

NIVELL D'ESTUDIS	POBLACIÓ	
	CÀRITAS	GENERAL
SENSE ESTUDIS	12,5 %	2,5 %
ESTUDIS PRIMARIS	22,7%	12,7%
ESTUDIS SECUNDARIS	24,5%	27,5%
BATXILLERAT	19,3%	18,0%
FORMACIÓ PROFESSIONAL	9,1%	13,6%
ESTUDIS UNIVERSITARIS	11,7%	25,7%
TOTAL	100,0 %	100,0 %

si bé la mida mostral per franja d'edat ha de ser interpretada com una tendència, especialment en el grup de més edat, ja que no hi ha prou casos per garantir representativitat estadística en aquests resultats.

En el grup de **16 a 29 anys**, predominen les persones amb estudis secundaris (**34,1%**), seguides per aquelles amb estudis primaris (**24,4%**) i batxillerat (**18,3%**). Només un **6,1%** declara no tenir estudis. A mesura que augmenta l'edat, el pes relatiu dels estudis primaris i de l'absència de formació creix. En el grup de **majors de 60 anys**, el **21,4%** no té estudis i un altre **21,4%** només té estudis primaris, mentre que la proporció de persones que han accedit a estudis universitaris o superiors també s'incrementa lleugerament (**21,4%**), cosa que pot deure's a perfils migratoris altament qualificats en edats avançades.

Aquest patró suggereix que les generacions més joves tenen, en general, un nivell formatiu més elevat, però això no ha impedit la seva situació de vulnerabilitat ni la necessitat de suport. Aspectes que s'analitzaran a continuació, com les barreres estructurals al mercat laboral o la situació administrativa, poden ajudar a entendre millor aquesta realitat.

Distribució per nivell d'estudis de cada grup d'edat

NIVELL D'ESTUDIS	FRANGES D'EDAT				TOTAL GENERAL
	16-29 ANYS	30-44 ANYS	45-60 ANYS	MÉS DE 60 ANYS	
SENSE ESTUDIS	6,1%	14,7%	15,9%	21,4%	13,0%
ESTUDIS PRIMARIS	24,4%	17,2%	27,3%	21,4%	22,3%
ESTUDIS SECUNDARIS	34,1%	25,0%	15,9%	14,3%	24,3%
BATXILLERAT	18,3%	24,1%	15,9%	14,3%	9,0%
FORMACIÓ PROFESSIONAL	11,0%	6,9%	10,2%	7,1%	19,7%
ESTUDIS UNIVERSITARIS	6,1%	12,1%	14,8%	21,4%	11,7%
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(82)	(116)	(88)	(14)	(306)

4.3. OCUPACIÓ

En relació amb el nivell d'estudis, com veurem tot seguit amb mtisos interessants, la majoria d'aquestes persones actualment no treballen.

En efecte, i tenint en compte la baixa proporció de persones majors de 60 anys a la mostra, es pot afirmar que la gran majoria de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona es troben en edat de treballar. En aquest context, les dades mostren una distribució pràcticament equitativa entre qui està ocupat i qui no: el **49,7% declara estar treballant**, mentre que el **50,3% afirma no tenir feina**.

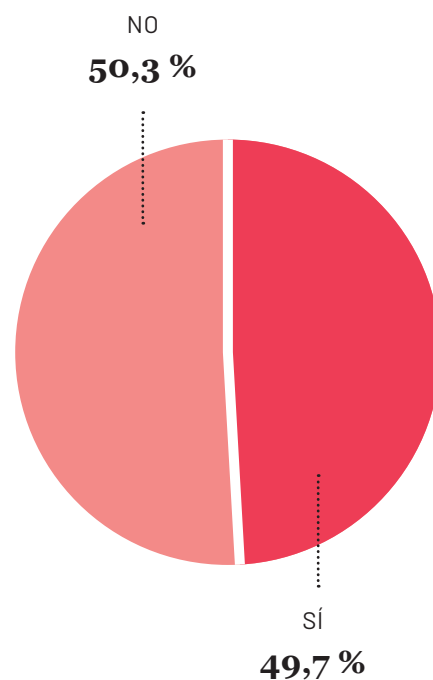
Aquesta distribució posa en relleu la fragilitat en l'accés i la permanència al mercat laboral entre les persones ateses per l'entitat. Tot i que la meitat està activa laboralment, això no implica necessàriament una situació de seguretat econòmica o d'integració social. De fet, com s'analitzarà més endavant, molts d'aquests llocs de treball són **precàries, temporals o fora del circuit formal**, fet que confirma que la inserció laboral no garanteix, per si sola, la sortida de l'exclusió.

D'altra banda, el fet que pràcticament una de cada dues persones no tingui feina pot estar vinculat, a més de la manca d'ingressos, a altres dimensions relacionades amb l'atur o la inactivitat de llarga durada, com ara **la pèrdua de vincles socials, el deteriorament de l'autoestima, la dependència institucional** o la cronificació de situacions de vulnerabilitat.

L'anàlisi de la situació laboral segons variables sociodemogràfiques mostra patrons rellevants de desigualtat entre els perfils de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona, que ajuden a comprendre millor les barreres d'accés al mercat laboral i la necessitat de suport continuat.

Des del punt de vista del gènere, les dades mostren que la proporció d'homes sense feina és superior a la de dones. Concretament, el **70,8%** dels homes es troben en situació d'atur, en comparació amb el **56,5%** de les dones. Per contra, les dones presenten una taxa d'ocupació relativa més elevada dins del conjunt de persones ateses.

Aquest resultat, que podria semblar contraintuïtiu a la llum d'altres estadístiques socials on la precarietat femenina sol ser més elevada, pot explicar-se pel perfil específic de les persones ateses per Càritas. És possible que moltes dones ateses, tot i treballar, ho facin en condicions d'alta inestabilitat laboral o amb ingressos molt baixos, fet que no les exclou de la necessitat de suport social. Per

Distribució de les persones que van acudir als serveis de Càritas de Girona, segons si actualment treballen o no (n=300)

Percentatge de persones que treballen i no treballen en
cadascun dels grups demogràfics d'anàlisi

GRUP DEMOGRÀFIC		TREBALLA ACTUALMENT		TOTAL	BASE (n)
		SI	NO		
GÈNERE	DONA	43,50%	56,50%	100%	(170)
	HOME	29,20%	70,80%	100%	(130)
ESTRAT D'EDAT	DE 16 A 29 ANYS	29,30%	70,70%	100%	(82)
	DE 30 A 44 ANYS	40,50%	59,50%	100%	(116)
	DE 45 A 60 ANYS	43,20%	56,80%	100%	(88)
	MÉS DE 60 ANYS	21,40%	78,60%	100%	(14)
	SENSE ESTUDIS	35,90%	64,10%	100%	(39)
NIVELL D'ESTUDIS	PRIMARIS	34,30%	65,70%	100%	(67)
	SECUNDARIS	34,20%	65,80%	100%	(73)
	BATXILLERAT	52,50%	47,50%	100%	(59)
	FORMACIÓ PROFESSIONAL	37,00%	63,00%	100%	(27)
	UNIVERSITARIS	34,30%	65,70%	100%	(35)
TOTAL GENERAL		100%	100%	100%	(300)

contra, la taxa elevada d'atur entre els homes pot reflectir trajectòries d'exclusió més abruptes, amb menys contacte previ amb els sistemes d'ajuda o una desconexió més gran de les xarxes formals d'ocupació.

Aquest resultat apunta a la necessitat de matisar l'enfocament de gènere en les polítiques d'inserció laboral, posant atenció no només a les taxes d'activitat, sinó també a la qualitat de l'ocupació i als factors estructurals que afecten de manera diferenciada homes i dones.

Pel que fa a l'anàlisi creuat entre edat i situació laboral, les persones joves –d'entre 16 i 29 anys– presenten les taxes d'atur més elevades de tots els grups en edat de treballar. Aquesta realitat és especialment preocupant, ja que posa en relleu les dificultats d'inserció laboral d'un col·lectiu que, en teoria, hauria d'estar en la fase inicial d'activitat al mercat de treball. Aquesta vulnerabilitat primerenca pot estar relacionada amb la manca d'experiència, trajectòries formatives interrompudes o situacions administratives irregulars en el cas de joves migrants.

En els grups d'edat intermedis –de 30 a 44 anys i de 45 a 60 anys– s'observen taxes d'ocupació una mica més altes que en el grup més jove, cosa que indica una major vinculació amb el mercat laboral. No obstant això, la proporció de persones desocupades en aquestes franges continua sent significativa, cosa que reflecteix una precarietat o exclusió laboral que pot haver-se cronificat amb el temps.

En el grup de més de 60 anys, com és previsible, la majoria no treballa, ja sigui per jubilació, problemes de salut o per haver quedat fora del sistema productiu en etapes anteriors. En aquest cas, la manca d'ocupació no és necessàriament un indicador d'exclusió, sinó que cal interpretar-la en el marc natural del cicle vital.

Per tant, l'atur juvenil entre les persones ateses per Càritas representa un dels punts més crítics, no només per la seva intensitat, sinó pel risc d'exclusió prolongada si no s'actua a temps.

D'altra banda, la relació entre nivell educatiu i situació laboral mostra diferències rellevants que matisen algunes idees preconcebudes, tenint en compte, com ja s'ha indicat, que aquestes dades s'han d'interpretar com a tendències a causa de les bases mostrals petites en alguns nivells formatius. Tot i que en general a major nivell d'estudis es tendeix a observar una ocupació més alta, el grup amb millor inserció laboral no és el de persones amb estudis universitaris o de postgrau, sinó el de **batxillerat**, que presenta els percentatges més alts de persones ocupades (**52,5%**).

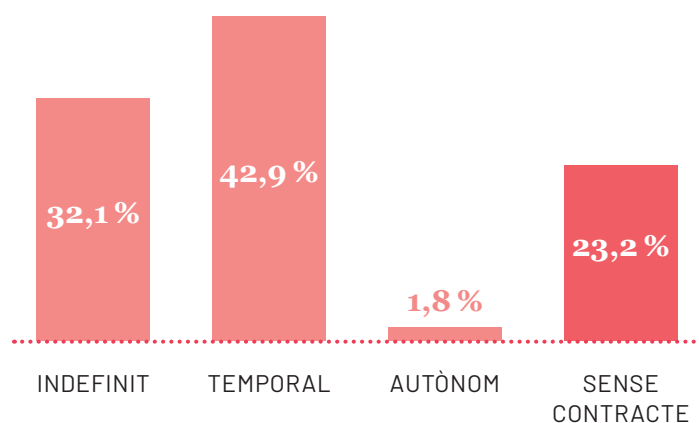
Aquest resultat suggereix que, en el context de les persones ateses per Càritas, el batxillerat pot representar un nivell òptim de formació per a la incorporació al mercat laboral, especialment en ocupacions que no requereixen titulació superior però sí una base educativa sòlida. En canvi, entre les persones amb estudis universitaris o de postgrau, la taxa d'ocupació no és proporcionalment més elevada, cosa que pot deure's a una sobrequalificació per a les ofertes disponibles, a obstacles administratius (en el cas de migrants amb estudis no homologats), o a dificultats per reorientar el seu perfil cap a sectors més accessibles.

En l'altre extrem, les persones sense estudis o amb estudis primaris presenten les taxes d'atur més altes (**64,1%** i **65,7%**, respectivament), cosa que confirma que la manca de formació bàsica constitueix un factor estructural de risc per a l'exclusió laboral. Pel que fa a la formació professional, les dades es situen en un punt intermedi, sense destacar ni per una inserció especialment alta ni per una exclusió marcada.

Tot centrant-nos ara en l'anàlisi específic de les persones que actualment treballen, es constata clarament la predominança de formes de contractació precàries i inestables. El **42,9%** disposa d'un contracte temporal, mentre que només un **32,1%** té un contracte indefinit. Això significa que **dues de cada tres persones ateses per Càritas que treballen no gaudeixen d'estabilitat laboral**.

Una dada especialment rellevant és que **gairebé una de cada quatre persones (23,2%) treballa sense contracte**, dins de l'economia submergida. Aquesta situació evidencia **formes d'informalitat, vulnerabilitat jurídica, desprotecció davant possibles abusos laborals** i més dificultats per accedir als **drets associats a l'ocupació**, com la cotització a la Seguretat Social o la cobertura per desocupació. Aquest col·lectiu representa un **perfil especialment exposat a la pobresa i al cercle viciós de l'exclusió social i la precarietat laboral**.

Tipus de contracte de les persones que treballen actualment (n=112)

Pel que fa al **treball autònom**, és pràcticament inexistent entre les persones enquestades, amb només un **1,8%** del total. Aquesta baixa presència pot respondre tant a **la manca de recursos econòmics inicials** com a **barreres estructurals –administratives, fiscals o de capacitació–** que dificulten l'emprenedoria entre els col·lectius socialment més vulnerables.

Aquests resultats posen de manifest que, **fins i tot entre les persones que aconsegueixen inserir-se al mercat laboral, les condicions de treball són en molts casos precàries, informals o inestables**, cosa que posa en qüestió la suposada equivalència entre tenir una feina i estar realment integrat socialment i econòmicament.

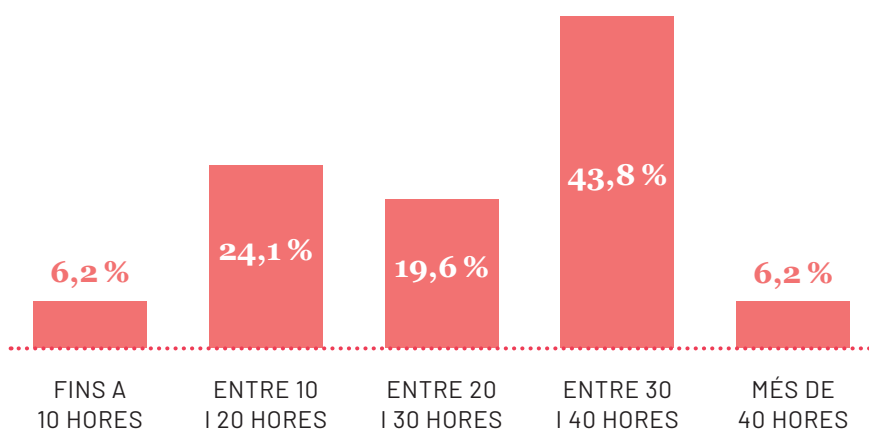
Un altre indicador que permet aprofundir en aquesta situació de desprotecció és el de les **hores setmanals dedicades a l'activitat laboral**.

Les dades revelen que, **entre les persones que actualment treballen, la jornada parcial o reduïda és una realitat molt estesa**. Només un **43,8%** treballa entre 30 i 40 hores setmanals, una franja que es correspon aproximadament amb una jornada completa estàndard. **La meitat de les persones ocupades treballa jornades significativament més curtes.**

En concret, un **24,1%** treballa entre 10 i 20 hores, i un **19,6%** entre 20 i 30 hores, cosa que evidencia una elevada prevalença del treball a temps parcial. A més, un **6,2%** declara treballar menys de 10 hores setmanals, i un altre **6,2%** supera les 40 hores, fet que pot indicar, en aquest darrer cas, possibles situacions de **sobreexplotació o d'irregularitat laboral**, sense les garanties legals corresponents.

Aquestes xifres confirmen que **una part molt significativa de les feines a les quals accedeixen les persones ateses per Càritas són de baixa intensitat horària**, la qual cosa pot limitar severament la seva capacitat per generar ingressos suficients i assolir un mínim d'estabilitat econòmica. En molts casos, **la jornada parcial no és una elecció voluntària**, sinó una imposició derivada de les condicions del mercat o de les limitacions del perfil de les pròpies persones treballadores. Això apunta a una **vulnerabilitat estructural del mercat laboral**, on **tenir feina no equival necessàriament a estar integrat socialment ni econòmicament**. Per a moltes persones, **l'ocupació parcial representa una solució insuficient**, que perpetua la **necessitat d'ajuda social i dificulta la sortida efectiva del cercle de l'exclusió**.

Distribució per hores setmanals dedicades al treball, per part de les persones que treballen actualment (n=112)

Pel que fa a la **vigilància i el control en el lloc de treball**, la percepció entre les persones que actualment treballen és desigual. Un **40,2% afirma sentir-se vigilat o controlat** en el seu entorn laboral, mentre que el **58,9% no ho percep així**. Un **percentatge molt reduït (0,9%) declara no saber-ho o no tenir una opinió clara** al respecte.

Aquesta dada indica que **quatre de cada deu persones ocupades ateses per Càritas no aconsegueixen desconectar plenament de les seves obligacions laborals fora de l'horari establert**, cosa que pot tenir **implicacions importants sobre el benestar psicològic**, la **conciliació familiar** i la **percepció de control sobre el propi temps**.

La dependència fora de l'horari laboral pot adoptar diverses formes: disponibilitat constant per a trucades o missatges, realització de tasques fora de jornada o pressió indirecta per allargar la feina més enllà del que estableix el contracte. Aquesta situació sol estar associada a **relacions laborals informals** o a contextos en què **no es respecten els drets laborals bàsics**.

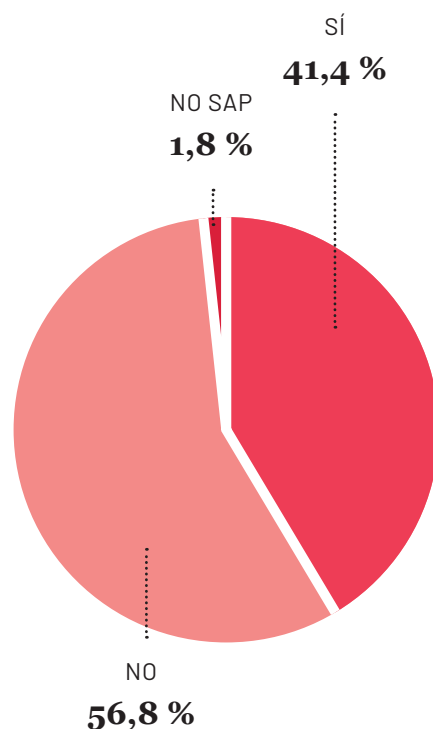
Tot i que **més de la meitat de les persones ocupades declara no estar en aquesta situació**, la **prevalença d'aquest fenomen en un col·lectiu ja vulnerable** posa de manifest una forma de **sobreexplotació subtil però estructural**, on la **frontera entre la vida laboral i personal es dilueix**.

Finalment, i com a aspecte especialment rellevant en aquest anàlisi, **es posa el focus en la capacitat econòmica de les llars per fer front a les despeses bàsiques**.

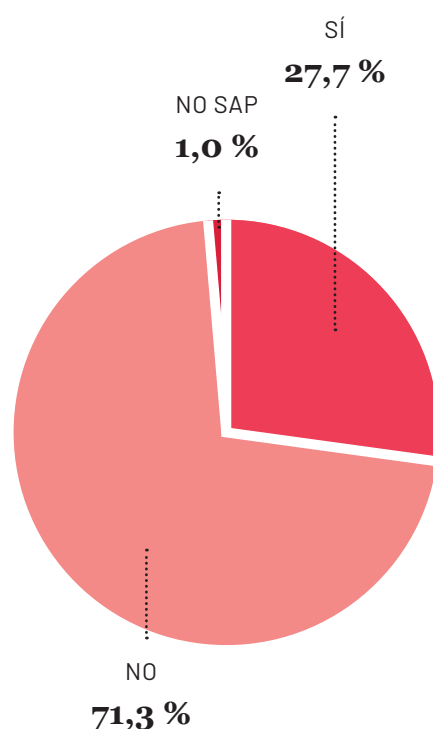
Els resultats mostren que el **71,3% de les persones enquestades declara que la seva llar no disposa d'ingressos suficients per cobrir les despeses bàsiques**, davant d'un **27,7% que considera tenir ingressos adequats**, i un petit grup de l'**1% que no sap o no contesta**.

Aquesta dada confirma de manera clara que la **insuficiència econòmica és un dels eixos centrals de l'exclusió social** que afecta les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona, i reflecteix l'impacte directe de la situació laboral en aquesta realitat. **La gran majoria de les llars enquestades es troba en una situació de desequilibri financer**, en què els ingressos no permeten afrontar de manera regular necessitats fonamentals com l'**habitatge, l'alimentació, els subministraments o el transport**.

El fet que només una de cada quatre llars aconsegueixi cobrir les seves despeses **suggereix que ni tan sols tenir feina garanteix una estabilitat econòmica mínima**, com s'ha observat en

Dependència de la feina fora de l'horari laboral de les persones que treballen actualment (n=112)

La llar disposa d'ingressos suficients per garantir la cobertura de les despeses d'habitatge? (n=300)

anàlisis anteriors sobre el tipus de contracte, el nombre d'hores treballades o la informalitat laboral. Això indica que la **pobresa laboral i la dependència d'ajudes socials conviuen de manera estructural, fins i tot entre les persones ocupades.**

Per tant, aquestes dades reforcen la necessitat de continuar treballant des de Càritas no només en **la inserció laboral com a objectiu en si mateix**, sinó també en **la millora de la qualitat de l'ocupació, l'accés als drets econòmics i l'articulació d'ajuts que compensin la insuficiència estructural dels ingressos** en àmplies capes de la població vulnerable.

La intersecció entre situació laboral i suficiència d'ingressos **confirma que existeix una correlació clara entre l'accés a l'ocupació i la possibilitat de cobrir les necessitats bàsiques**, tot i que aquesta relació no és automàtica ni universal.

Suficiència d'ingressos a la llar, en funció de la situació laboral de la persona entrevistada

LA LLAR TÉ INGRESSOS SUFICIENTS?	SITUACIÓ LABORAL		TOTAL GENERAL
	NO TREBALLA	SÍ TREBALLA	
NO	80,3%	56,2%	71,3%
SÍ	18,1%	43,8%	27,7%
NO HO SAP	1,6%	0,0%	1,0%
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(188)	(112)	(300)

Entre les persones que es troben sense feina, **el 80,3% declara no tenir ingressos suficients per cobrir les despeses**, davant de només **un 18,1% que afirma poder fer-ho**. Aquesta proporció reflecteix amb contundència l'impacte directe que l'atur té sobre l'economia domèstica, i com la manca d'ocupació prolongada condueix a situacions de dependència, endeutament o privació material severa.

En el cas de les persones que sí que treballen, la situació **millora**, però **no es reverteix completament**. **Un 43,8% de les persones ocupades considera que la seva llar sí que disposa d'ingressos suficients**, mentre que **un 56,2% continua declarant que no arriba a cobrir les seves despeses**. Aquesta dada és especialment rellevant i confirma els aspectes analitzats anteriorment, posant de manifest l'existència de **pobresa laboral**: persones que, malgrat tenir una feina, no aconsegueixen satisfer les seves necessitats bàsiques per la baixa qualitat de la feina, la poca durada de les jornades o la manca d'estabilitat contractual.

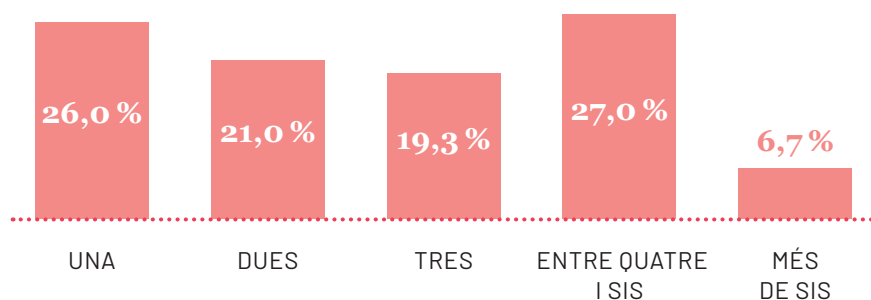
Ara bé, és important subratllar que la situació laboral recollida en el qüestionari fa referència únicament a la persona enquestada, mentre que la valoració sobre la suficiència d'ingressos correspon al conjunt de la llar. Això significa que, en alguns casos, pot haver-hi altres membres de la llar que estiguin treballant o generant ingressos, o bé que la persona entrevistada treballi però sostingui econòmicament diversos dependents. Per tant, la relació entre ocupació individual i suficiència d'ingressos s'ha de llegir amb cautela, ja que no reflecteix de manera directa l'equilibri econòmic de la llar completa, encara que, en qualsevol cas, **es reflecteix que l'ocupació és un factor protector davant la pobresa, però insuficient per si sol en contextos de vulnerabilitat estructural.**

4.4.COMPOSICIÓ DE LA LLAR

L'estructura i la mida de la llar constitueixen un element clau per comprendre el grau d'aïllament social que poden experimentar les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona. Viure acompanyat no garanteix per si sol una xarxa de suport efectiva, però sí que condiciona en gran mesura la freqüència, la qualitat i la disponibilitat dels vincles personals. Per contra, les llars unipersonals o aquelles en què hi ha responsabilitats familiars no compartides poden actuar com a factors de risc, especialment si es combinen amb situacions de pobresa, precarietat o manca d'accés als serveis.

Aquest apartat analitza el nombre de persones que integren cada llar, la presència de menors a càrrec i el tipus d'estructura familiar declarada, amb l'objectiu d'identificar quines configuracions poden estar associades a situacions de major aïllament o sobrecàrrega relacional, i quines, en canvi, ofereixen entorns més favorables per a l'acompanyament mutu i la participació social.

Dimensió de les llars de les persones ateses
per Càritas Diocesana de Girona (n=300)

Les dades mostren una gran diversitat pel que fa a la mida de les llars de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona. **Les llars formades per entre quatre i sis persones són les més freqüents (27,0%)**, seguides molt de prop per les **llars unipersonals (26,0%)** i les de **dues persones (21,0%)**. Aquest patró indica que conviuen perfils familiars molt diferents: des de persones que viuen soles fins a nuclis amplis, possiblement amb una estructura familiar complexa o extensa.

També són significatives les **llars de tres membres (19,3%)**, mentre que només un **6,7% de les llars està format per més de sis persones**, cosa que suggereix que les situacions d'amuntegament extrem no són majoritàries, tot i que han de ser objecte d'atenció prioritària per la seva especial vulnerabilitat.

En comparar la composició de les llars de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona amb l'estructura general de les llars de la província (segons dades de l'INE 2023), s'observen diferències significatives que poden estar directament relacionades amb el risc d'aïllament social.

A la població general de Girona, predominen les **llars de dues persones (32,1%)** i les **llars unipersonals (28,6%)**, seguides per les de tres (18,5%) i quatre membres (15,6%). Només un **5,2% de les llars té cinc o més persones**, cosa que reflecteix una tendència clara cap a nuclis familiars reduïts i, en molts casos, cap a formes de vida individualitzada.

En contrast, entre les persones enquestades per Càritas, el perfil és més heterogeni i s'allunya d'aquest patró, amb una major tendència cap a les llars de gran dimensió. Aquesta sobrerrepresentació de llars nombroses pot estar vinculada a situacions de necessitat econòmica que obliguen a compartir habitatge entre

diferents generacions o entre persones sense vincles de parentiu directe. Alhora, **el percentatge elevat de llars unipersonals entre les persones usuàries de Càritas –similar a la mitjana provincial–** pot interpretar-se com un indicador de risc afegit, ja que viure sol en un context de vulnerabilitat econòmica incrementa notablement la probabilitat d'aïllament social, sobretot quan no existeixen xarxes familiars o comunitàries de suport.

En definitiva, la composició de les llars ateses per Càritas revela tant situacions d'aïllament relacional –per solitud– com de sobrecàrrega –per convivència amb múltiples persones en condicions probablement precàries–. Totes dues situacions, tot i ser oposades des del punt de vista estructural, poden derivar en formes diferents, però igualment rellevants, d'aïllament social, i requereixen intervencions diferenciades per part dels serveis socials.

Percentatge de menors a la llar,
en funció de la dimensió de la llar

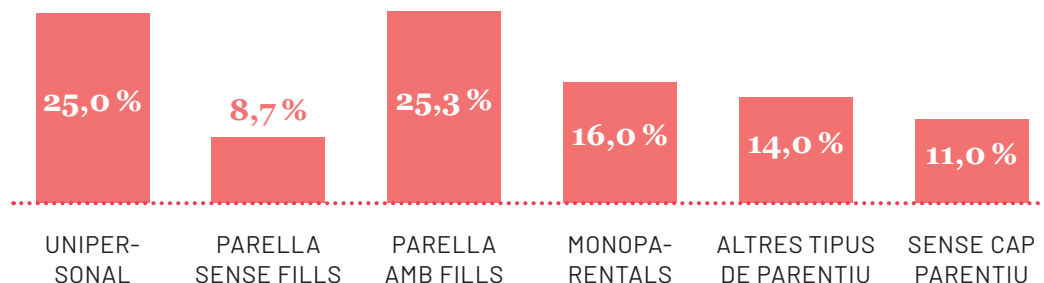
NOMBRE DE MENORS A LA LLAR	NOMBRE TOTAL DE MEMBRES DE LA LLAR				TOTAL GENERAL
	UN	DOS	TRES	QUATRE I MÉS	
CAP	98,7%	76,2%	41,4%	18,8%	56,0%
UN	1,3%	21,8%	48,3%	21,8%	22,0%
DOS			10,3%	33,7%	13,3%
TRES				19,8%	6,7%
MÉS DE TRES				5,9%	2,0%
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%
BASE (n)	(78)	(63)	(58)	(101)	(300)

Pel que fa a la presència de menors a la llar, **més de la meitat (56,0%) no té cap menor a càrrec**, cosa que podria estar associada a situacions de persones adultes sense fills, persones grans soles o unitats familiars les responsabilitats parentals de les quals han disminuït. No obstant això, un **22,0% té un menor**, un **13,3% en té dos** i un **6,7% conviu amb tres menors**. A més, un **2,0% de les llars declara tenir entre quatre i sis menors a càrrec**, fet que representa un grup minoritari, però potencialment en situació de risc per sobrecàrrega familiar.

Caldrà, per tant, analitzar també com es distribueixen aquests menors segons la dimensió de la llar, per identificar situacions que requereixin un suport específic.

Els dos grups més representats són les llars unipersonals (25,0%) i les parelles amb fills (25,3%), que en conjunt agrupen la meitat de les persones enquestades. Els primers, com ja s'ha comentat, poden suposar un focus evident de vulnerabilitat relacional, ja que l'absència de convivència amb altres persones pot traduir-se en una probabilitat més alta de solitud estructural. En contextos de precarietat, aquesta situació s'agreuja per la manca de suports davant esdeveniments crítics o per la menor freqüència d'interaccions quotidianes. Per la seva banda, les parelles amb fills representen un model que, tot i oferir densitat relacional interna, pot veure's tensionat per la sobrecàrrega en contextos d'exclusió.

Estructura de la llar (n=300)

Les llars monoparentals (16,0%) destaquen per la seva exposició a dinàmiques d'esgotament i aïllament funcional. La convivència amb menors sense un altre adult amb qui compartir les responsabilitats tendeix a limitar el temps i l'energia disponibles per construir o mantenir vincles fora de la llar. En aquest cas, l'aïllament no es produeix per manca de companyia, sinó per saturació i manca de corresponsabilitat.

Igualment, un 14,0% conviu amb altres familiars diferents de la parella o dels fills, i un 11,0% ho fa amb persones no familiars, generalment amics o coneguts. Aquests models, tot i que poden oferir suport mutu, sovint estan marcats per una major inestabilitat, dependència econòmica compartida o conflictes de convivència. Les xarxes afectives en aquestes llars tendeixen a ser més fràgils, i la seva composició variable pot dificultar la creació d'entorns relacionals sòlids i duradors.

Les parelles sense fills, amb un 8,7%, són el grup menys freqüent entre les persones enquestades. La seva escassa presència suggereix que moltes de les persones ateses es situen als extrems de l'espectre convivencial: o bé en soledat, o bé en unitats familiars complexes i exigents en termes de cures.

En analitzar l'estructura familiar segons el nombre de membres de la llar, es confirma que **les llars nombroses tendeixen a concentrar configuracions familiars més complexes o vulnerables**. Així, entre les llars de quatre o més persones predominen les parelles amb fills, tot i que la situació pot ser més vulnerable en el cas de llars monoparentals de gran dimensió.

L'anàlisi creuat entre el tipus de llar i el nombre de persones que la integren mostra una estructura clarament segmentada que ajuda a entendre millor les condicions de convivència de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona i la seva possible vinculació amb formes diverses d'aïllament.

Les llars unipersonals es concentren de manera pràcticament exclusiva en habitatges ocupats per una sola persona, fet que confirma, com ja s'ha observat en l'anàlisi anterior, que la solitud estructural afecta una proporció considerable de persones que viuen completament aïllades en termes residencials, cosa que incrementa la seva exposició a l'aïllament social, emocional i funcional.

A l'altre extrem, **les llars de quatre persones o més** s'associen principalment amb estructures familiars clàssiques o extenses. Destaquen, sobretot, **les parelles amb fills (46,5%) i les llars amb altres familiars (25,7%)**, seguides per persones que conviuen amb amics o coneguts (17,8%). En aquests contextos, la quantitat de persones convivents no garanteix una protecció automàtica davant l'aïllament, ja que es poden produir dinàmiques de sobrecàrrega, amuntegament o escassa participació comunitària, especialment quan l'atenció i les cures recauen sobre una sola figura adulta o quan hi ha tensions estructurals en la convivència.

Distribució dels diferents tipus de llar,
en funció de la dimensió de la llar

TIPUS DE LLAR	NOMBRE TOTAL DE MEMBRES DE LA LLAR				TOTAL GENERAL
	UN	DOS	TRES	QUATRE I MÉS	
UNIPERSONAL	100,0%				25,0%
PARELLA SENSE FILLS		41,3%			8,7%
PARELLA AMB FILLS			50,0%	46,5%	25,3%
MONOPARENTAL		36,5%	20,7%	9,9%	16,0%
ALTRE PARENTIU		12,7%	13,8%	25,7%	14,0%
SENSE PARENTIU		9,5%	15,5%	17,8%	11,0%
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%
BASE (n)	(78)	(63)	(58)	(101)	(300)

Les llars monoparentals mostren una distribució més repartida entre les llars de dues (36,5%), tres (20,7%) i quatre o més persones (9,9%). Aquesta dispersió reflecteix una realitat complexa: des d'unitats mínimes formades per un adult i un fill o filla, fins a configuracions més extenses amb diversos menors a càrrec. En qualsevol dels casos, l'aïllament pot no venir determinat per l'absència de persones, sinó per la manca de suports reals dins la llar, la sobrecàrrega i l'escassa possibilitat d'exterioritzar relacions fora de l'entorn domèstic.

Per la seva banda, les llars formades per amics o coneguts apareixen de manera significativa en les llars de tres persones (15,5%) i de quatre o més (17,8%). Aquestes formes de convivència, tot i que poden proporcionar companyia, no sempre impliquen vincles afectius sòlids i estables, i solen estar mediatades per la necessitat econòmica més que per una elecció relacional. La inestabilitat i rotació en aquest tipus de llars pot limitar la construcció de xarxes duradores i afavorir una forma d'aïllament relacional dins la mateixa convivència.

Finalment, les parelles sense fills es concentren exclusivament en les llars de dues persones (41,3%). Tot i que aquesta estructura pot oferir un potencial relacional, la seva escassa representació entre les persones ateses per Càritas reforça la idea que la majoria d'aquestes persones viuen en situacions de vulnerabilitat.

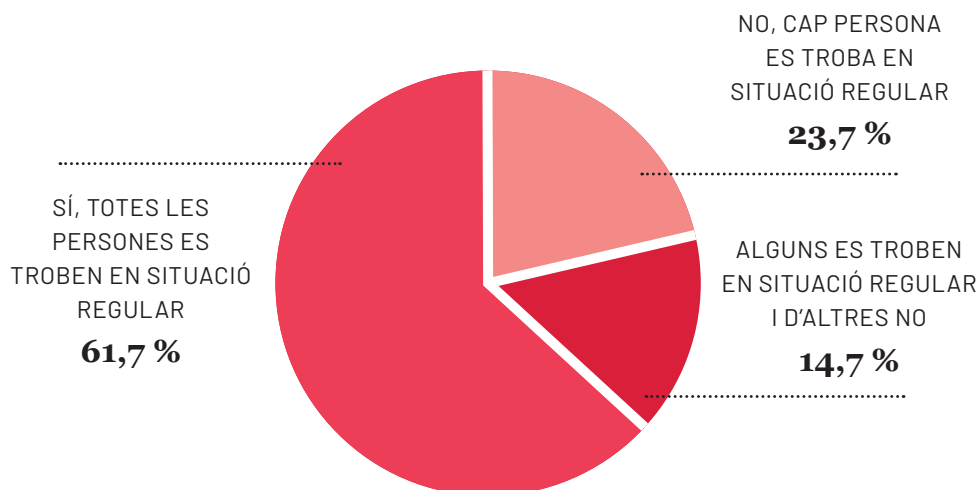
4.5.SITUACIÓ ADMINISTRATIVA DELS MEMBRES DE LA LLAR

La situació administrativa dels membres de la llar –és a dir, si disposen o no de permís de treball i residència– constitueix un factor determinant a l'hora d'avaluar els nivells d'estabilitat, d'accés als drets i, en darrer terme, el risc d'aïllament social de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona.

Segons les dades recollides, el 61,7% de les llars declara que tots els seus membres es troben en situació regular, cosa que representa una majoria relativa que, en principi, disposa de més marge per accedir a recursos formals, ocupació regulada i serveis públics sense restriccions legals.

Tanmateix, un percentatge significatiu de les llars es troba en situacions de vulnerabilitat administrativa. En el 14,7% de les llars, només una part dels seus membres disposa de documentació

Situació administrativa de les persones que
composen les llars de les persones ateses per
Càritas Dioceana de Girona (n=300)

en regla, fet que pot generar tensions internes pel que fa a les responsabilitats econòmiques i jurídiques, així com desigualtats en l'accés a oportunitats dins de la mateixa unitat familiar. A més, aquesta situació incrementa el risc d'exclusió parcial, on alguns membres queden invisibilitzats o depenen completament de la resta per cobrir les seves necessitats bàsiques.

Més preocupant encara és la dada que en el 23,7% de les llars, cap dels seus membres compta amb una situació regular. Aquest grup –gairebé una de cada quatre llars– s'enfronta a una triple barrera simultània: legal, econòmica i relacional. La impossibilitat d'accedir al mercat laboral formal, la por constant a processos sancionadors o d'expulsió i la desconfiança estructural que genera aquesta condició poden accentuar l'aïllament social, tant pel que fa a les institucions com a altres xarxes comunitàries.

L'anàlisi del tipus de llar en relació amb la situació administrativa dels seus membres revela patrons clars que permeten comprendre millor quines estructures convivencials es troben més exposades a la irregularitat documental i, per tant, al risc d'exclusió social. Com reflecteixen els resultats de la següent taula, l'exposició a la irregularitat no es distribueix de manera homogènia entre els tipus de llar, i certs models convivencials requereixen una intervenció específica que combini suport jurídic, acompanyament relacional i, molt probablement, accés a recursos bàsics.

Les dades mostren que **els llars més regularitzats són aquells formats per parelles amb fills (73,7%)**, seguits **pels llars monoparentals (64,6%)**, **les parelles sense fills (65,4%)** i **els llars unipersonals (61,3%)**. En aquests casos, la majoria dels membres disposa de permís de treball i residència, fet que facilita l'accés a drets, serveis i ocupació, tot i que no exclou automàticament situacions de vulnerabilitat.

Tanmateix, la situació varia de manera significativa en altres tipus de llar. **En els llars formats per persones amb altres vincles familiars, només el 30,3% es troba en situació regular.** Aquestes configuracions familiars extenses són habituals en trajectòries migratòries múltiples, i sovint donen lloc a una heterogeneïtat administrativa que pot generar desigualtats internes i dificultats compartides per accedir a la inclusió social.

Situació administrativa de les persones que
composen els diferents tipus de llars de les persones
ateses per Càritas Diocesana de Girona

TIPUS DE LLAR	SITUACIÓ ADMINISTRATIVA			TOTAL GENERAL
	NO, CAP PERSONA ES TROBA EN SITUACIÓ REGULAR	ALGUNS SÍ I ALTRES NO	SÍ, TOTS ES TROBEN EN SITUACIÓ REGULAR	
UNIPERSONAL	38,7%	0,0%	61,3%	100%
PARELLA AMB FILLS	23,1%	11,5%	65,4%	100%
PARELLA SENSE FILLS	11,8%	14,5%	73,7%	100%
MONOPARENTAL	29,2%	6,2%	64,6%	100%
ALTRE TIPUS DE PARENTIU	9,5%	42,4%	30,3%	100%
SENSE PARENTIU	27,3%	31,0%	59,5%	100%
TOTAL	23,7%	14,7%	61,7%	100%

En els llars sense vincles de parentiu, el 27,3% està completament en situació irregular i un altre 31,0%, parcialment. Aquesta estructura és la més fràgil des del punt de vista jurídic i relacional, ja que la feblesa dels vincles convivencial es combina amb una elevada taxa d'irregularitat, fet que augmenta el risc d'aïllament institucional i social.

Pel que fa als llars monoparentals, tot i estar majoritàriament regularitzats, **presenten un preocupant 29,2% de situacions completament irregulars**. La combinació entre la criança en solitud i la manca de drets administratius situa aquestes unitats familiars en una situació d'alta vulnerabilitat, amb molt poc marge per accedir a recursos estables.

4.6. ESTABILITAT DE L'HABITATGE

La distribució de les formes de tinença de l'habitatge entre les persones enquestades presenta un escenari marcadament precari, que reflecteix la fragilitat estructural en l'accés a un dret bàsic com és el de disposar d'un habitatge digne i estable.

El grup més nombrós es troba en règim de lloguer privat (34,7%), una modalitat que, tot i estar legalment reconeguda, sovint s'associa, en aquest col·lectiu, a situacions d'instabilitat, sobrecost, risc de desnonament o precarietat habitacional. En molts casos, el lloguer esdevé una càrrega econòmica insostenible per a llars amb ingressos irregulars o insuficients.

Una proporció significativa (20,0%) resideix en habitacions en relloguer, fet que indica una elevada taxa de massificació, manca de privacitat i absència de garanties legals. Aquest tipus d'allotjament genera entorns inestables i de rotació freqüent, on és difícil establir vincles comunitaris sòlids, afavorint així l'aïllament social.

A això s'hi suma un **15,3% que viu en habitatges en situació d'ocupació**, és a dir, en immobles sense títol legal d'ús, cosa que implica **màxima vulnerabilitat jurídica i residencial**. Les persones que es troben en aquesta situació viuen amb el risc constant de desallotjament forçós, sense cap garantia

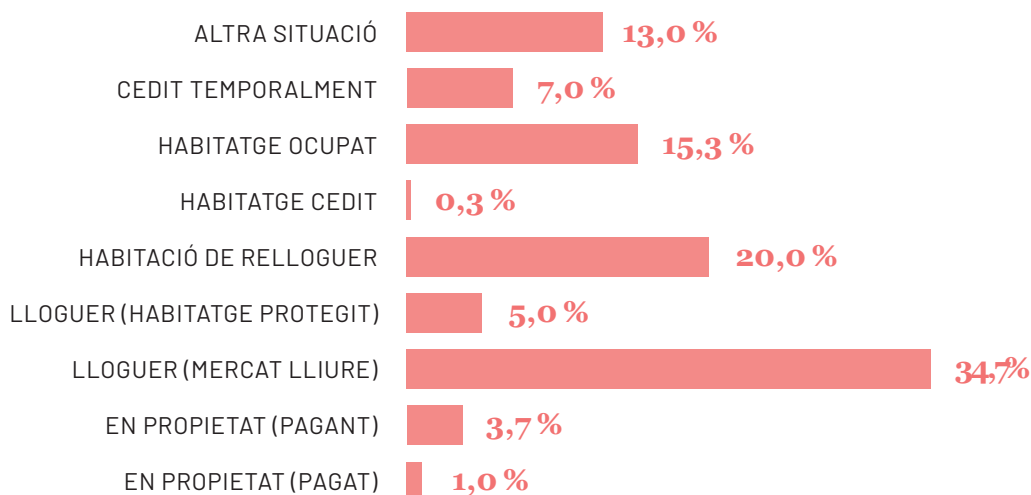
de continuïtat ni dret a un procediment administratiu amb garanties. Aquesta realitat genera un **clima d'inseguretat personal constant**, que es tradueix en estrès, dificultats per establir una rutina estable i sentiments de provisionalitat.

L'apartat "altres" (13,0%) probablement inclou fórmules mixtes o informals difícils de categoritzar, però que sovint es vinculen a formes de tinença inestables o irregulars. **Un 7% viu en règim d'acollida temporal**, és a dir, allotjat a casa de familiars, amistats o xarxes informals. Tot i que pot oferir suport temporal, sol ser un suport efímer que no representa habitualment una solució habitacional estable ni autònoma, i pot derivar en situacions de dependència, tensió o sobrecàrrega emocional i relacional.

L'accés a habitatge protegit és escàs: només un 5,0% resideix en règim de lloguer social, fet que posa de manifest la insuficiència del parc públic d'habitatge per fer front a la demanda real de les persones en situació d'exclusió.

Pel que fa a la propietat, és pràcticament inexistent entre les persones ateses: només un 3,7% paga un habitatge en propietat, i tan sols un 1,0% l'ha pagat completament. Aquests percentatges evidencien que l'accés a la propietat està pràcticament vetat per a aquest col·lectiu, fet que dificulta consolidar processos d'estabilitat habitacional a llarg termini.

Règim de tinença de l'habitatge de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona (n=300)

Aquesta fotografia d'alta precarietat s'agreuja amb un elevat nivell de mobilitat residencial. L'indicador més significatiu és que **el 40,3% de les persones enquestades ha canviat d'habitatge més de dues vegades en els darrers tres anys**. Aquesta freqüència apunta a situacions de desnonament, finalització forçosa de contractes, acollides temporals o reubicacions urgents per motius econòmics o socials.

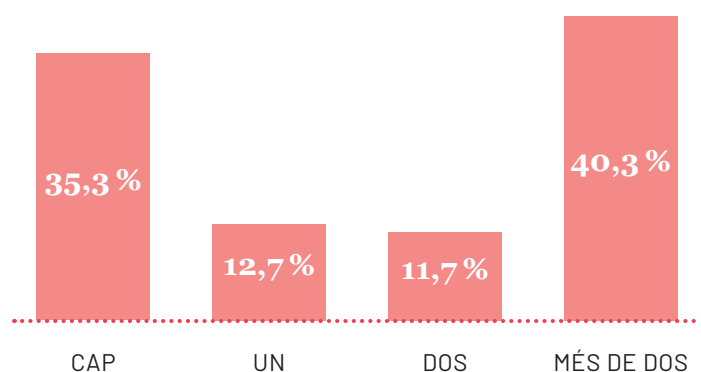
Tot i que un **35,3% no ha canviat de domicili** en aquest període, aquesta **estabilitat no implica necessàriament unes condicions dignes o adequades**; podria tractar-se també de situacions d'estancament en habitatges precaris per manca d'alternatives viables. **Més de la meitat del total ha**

hagut de fer almenys un trasllat recent, fet que reflecteix una dinàmica de **fragilitat residencial estructural**.

Des del punt de vista de l'aïllament social, aquesta alta **mobilitat dificulta la construcció de xarxes comunitàries duradores**, interromp vincles escolars o laborals, i pot comportar la desconexió periòdica de serveis sanitaris, socials o educatius. En molts casos, les persones que canvien sovint de domicili perden referents territorials i afectius, cosa que incrementa la seva vulnerabilitat emocional i la seva dependència de dispositius externs com Càritas.

La mobilitat forçada impedeix la planificació a mitjà termini i deteriora el sentiment d'arrelament, debilitant així la percepció de pertinença i de participació en la vida comunitària. Aquests factors configuren un escenari on l'aïllament no és només relacional, sinó també espacial i funcional.

Canvis d'habitatge en els darrers tres anys (n=300)

És rellevant observar com **la situació administrativa incideix directament en la mobilitat residencial**, dos factors que es retroalimenten i que, combinats, agreugen el risc d'aïllament social.

En els habitatges on **cap dels membres es troba en situació regular**, les dades són contundents: **el 57,7% ha canviat d'habitatge més de dues vegades** en els darrers tres anys. Aquest grup, a més, presenta els **percentatges més baixos d'estabilitat residencial** (només un 21,1% no ha canviat de domicili). Aquesta mobilitat extrema pot explicar-se per la impossibilitat d'accedir a contractes formals, la por al control institucional o la dependència de xarxes informals i allotjaments provisionals. Tot plegat configura un perfil especialment crític, en què l'exclusió legal alimenta l'exclusió habitacional, i viceversa.

En els habitatges on **tots els membres estan en situació regular**, la situació és millor, tot i que no exempta de dificultats: **un 33,5% ha canviat de residència més de dues vegades**, i només un 40,0% no ho ha fet en els darrers tres anys. Aquestes dades indiquen que la regularització administrativa no garanteix per si sola l'estabilitat habitacional, però sí que contribueix a reduir la volatilitat i afavoreix una major permanència i planificació vital.

En els habitatges amb **situació administrativa mixta** –on alguns membres estan regularitzats i d'altres no– també es constata una alta vulnerabilitat: **el 40,9% ha realitzat més de dos canvis de residència**, i només el 38,6% manté certa estabilitat. Aquesta combinació de situacions documentals genera desigualtats internes, tensions en l'accés a contractes o ajudes, i una dependència de solucions temporals que dificulten l'arrelament.

Canvis d'habitatge en els darrers tres anys, en funció de la situació administrativa de les persones de la llar

CANVIS D'HABITATGE	SITUACIÓ ADMINISTRATIVA			TOTAL GENERAL
	NO, CAP PERSONA ES TROBA EN SITUACIÓ REGULAR	ALGUNS SÍ I ALTRES NO	SÍ, TOTS ES TROBEN EN SITUACIÓ REGULAR	
CAP	21,1%	38,6%	40,4%	35,3%
UN	11,3%	9,1%	14,1%	12,7%
DOS	9,9%	11,4%	12,4%	11,7%
MÉS DE DOS	57,7%	40,9%	33,5%	40,3%
TOTAL	100%	100%	100%	100%
BASE (n)	(71)	(44)	(185)	

Des del punt de vista de l'aïllament social, la combinació **d'irregularitat administrativa i alta mobilitat residencial comporta una ruptura constant dels vincles comunitaris, escolars, laborals i sanitaris**, així com un desgast emocional sostingut. Les persones que no poden consolidar la seva presència en un territori es veuen forçades a començar de zero una vegada i una altra, amb tot el que això implica per al seu benestar, les seves relacions i el seu accés a recursos.

En conjunt, aquestes dades confirmen que la inestabilitat residencial no pot desvincular-se del context administratiu en què viuen les persones. L'exclusió legal no només limita l'accés al treball i als drets, sinó que **fractura les possibilitats d'integració territorial i relacional, i accentua l'aïllament social en totes les seves dimensions**.

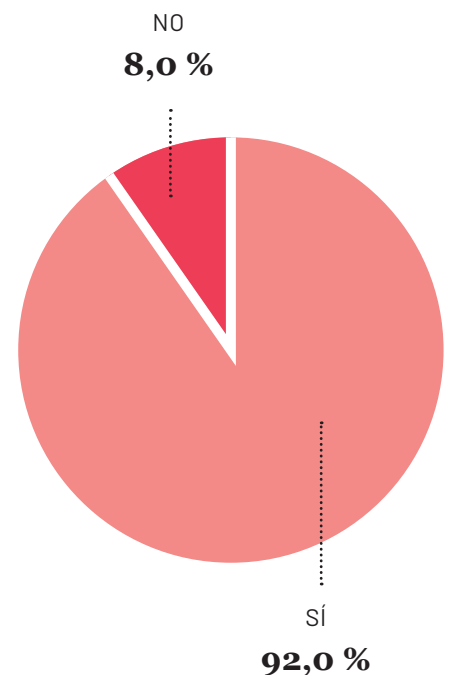
CONNECTIVITAT DIGITAL I VINCLES EN XARXES SOCIALS

L'expansió de l'ús de dispositius mòbils i plataformes digitals ha transformat profundament la forma en què les persones es relacionen, s'informen i accedeixen a diferents recursos. En el context de l'exclusió social, l'ús o l'absència d'eines digitals pot exercir un paper ambivalent: pot actuar com a pont per mantenir vincles, accedir a suport emocional o participar en la vida comunitària, però també pot **reforçar l'aïllament si existeixen barreres d'accés, ús, comprensió d'aquests entorns o, fins i tot, l'ús incorrecte.**

En aquest capítol s'analitza el grau d'ús de xarxes socials entre les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona, la intensitat d'aquesta interacció, els usos que se'ls dona a les plataformes i la percepció d'inclusió o exclusió en aquests entorns. Aquest enfocament permet comprendre en quina mesura la digitalització actua com a mecanisme d'inclusió o com a nou eix de desigualtat, i quines són les oportunitats i riscos que planteja per combatre l'aïllament social des de l'entorn virtual.

5.1. ACCÉS I FREQÜÈNCIA D'ÚS DIGITAL

Les dades revelen que una aclaparadora majoria de les persones enquestades –**el 92,0%**– **es considera usuària habitual de xarxes socials**, enfront de només un 8,0% que no ho és. Aquest resultat confirma que **la connectivitat digital està present de forma massiva fins i tot entre persones en situació de vulnerabilitat**, la qual cosa desmunta certs estereotips sobre l'exclusió tecnològica com a fenomen associat exclusivament a la pobresa.

Percentatge de persones
que són usuàries de xarxes
socials (n=300)

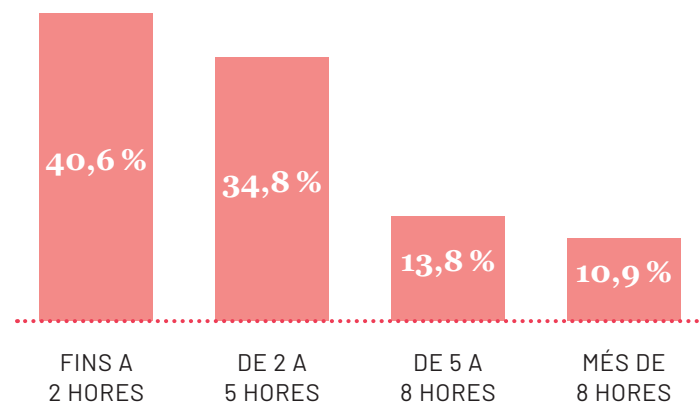
No obstant això, aquesta dada s'ha d'interpretar amb cautela. **Que una persona es defineixi com a usuària habitual no implica necessàriament una integració plena en els entorns digitals**, ni en termes d'ús funcional, ni de relacions, ni de qualitat de l'experiència. És a dir, **estar connectat no sempre significa estar vinculat**.

Aquesta primera dada permet plantejar que **l'accés digital està àmpliament normalitzat entre els qui s'adrecen a Càritas**, fet que representa **una oportunitat clau per a aquestes persones: les xarxes socials podrien utilitzar-se com a pont per reduir l'aïllament social, facilitar l'accés a recursos, o enfortir l'acompanyament institucional**.

No obstant això, caldrà observar en els següents apartats com es concreten aquests usos, **quin tipus d'interaccions generen i si veritablement aquestes plataformes actuen com a espais de participació, vincle i reconeixement**, o si, per contra, reproduïxen formes més subtils d'exclusió.

De fet, els resultats mostren que, més enllà de l'accés generalitzat a xarxes socials, existeixen diferències significatives en la intensitat d'ús diari dels dispositius.

Quantes hores diàries fas ús dels dispositius digitals? (n=276)

El grup **més nombrós –el 40,6%– utilitza els dispositius entre una i dues hores al dia**, seguit per un 34,8% que els utilitza entre dues i cinc hores. Aquestes xifres indiquen un **ús funcional i, en principi, moderat**, probablement centrat en tasques bàsiques com la comunicació, la cerca d'informació o la gestió quotidiana, sense que es converteixi en un ús prolongat o absorbent.

Un 13,8% dels usuaris empra els dispositius entre cinc i vuit hores diàries, i un 10,9% supera les vuit hores, la qual cosa podria correspondre a perfils amb un major grau de **digitalització o de dependència de l'entorn en línia**, bé per feina, consum de continguts o interacció social estesa. Aquesta franja mereix atenció específica, ja que **un ús intensiu no sempre implica major inclusió, sinó que en ocasions pot estar associat a formes d'aïllament digitalitzat, on la interacció es produeix principalment en l'entorn virtual**.

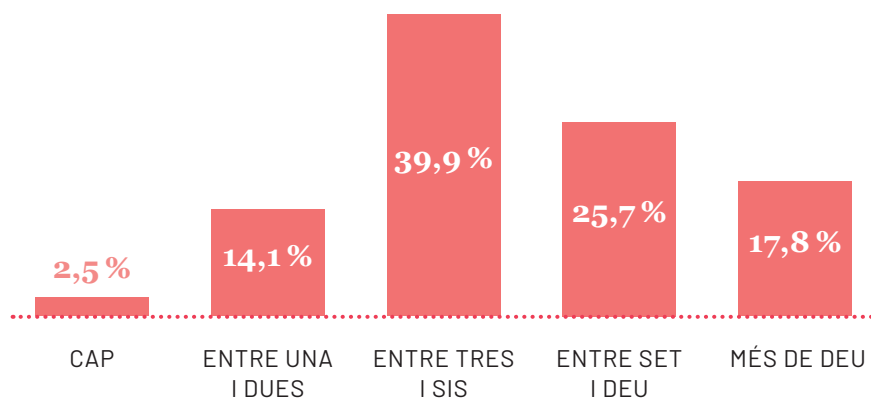
Per tant, i encara que la inclusió digital bàsica està normalitzada, existeixen diferències rellevants en la intensitat de l'ús, la qual cosa permet identificar perfils que van des de l'ús puntual a l'ús intensiu. Aquesta variabilitat serà clau per definir amb més precisió diferents perfils de desconexió funcional, i per valorar fins a quin punt l'entorn digital actua com a xarxa de suport o com a espai de consum passiu.

5.2.INTERACCIÓ I PERTINENÇA A LES XARXES SOCIALS

Avançant cap a aquests perfils de desconexió acabats d'esmentar, a continuació, s'analitzen les interaccions de les persones amb accés a xarxes socials.

Les dades mostren que **una majoria significativa de persones usuàries de xarxes socials manté interaccions diàries amb diverses persones**, la qual cosa suggereix que aquestes plataformes no només s'usen, sinó que compleixen una **funció relacional activa**.

Interacció habitual amb diferents persones
a través de les xarxes socials (n=276)

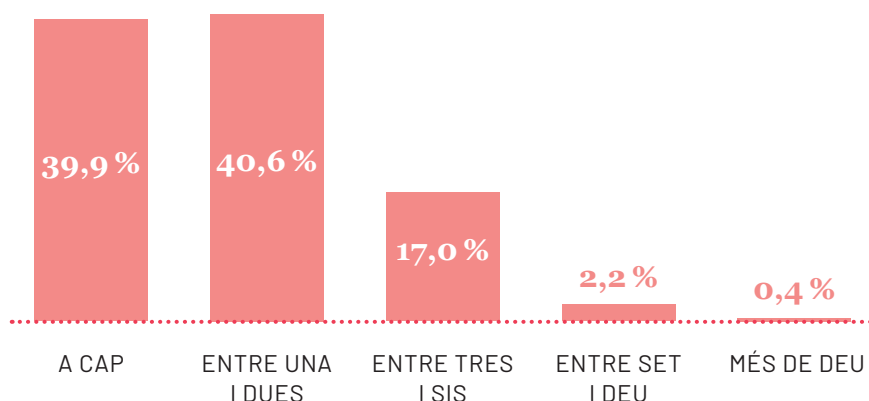
El grup més nombrós –**un 39,9%**– declara interactuar diàriament amb **entre tres i sis persones**, seguit per un **25,7% que es relaciona amb entre sis i deu**, i un **17,8% que ho fa amb més de deu persones al dia**. Aquestes dades reflecteixen un ús freqüent de les xarxes com a espai de socialització digital, i podrien estar complint un paper rellevant en el manteniment de vincles, especialment per a aquells que manquen de xarxes relacionals presencials estables.

Un **14,1% interactua només amb una o dues persones al dia**, la qual cosa apunta a un **ús més limitat en termes relacionals**, possiblement centrat en contactes íntims o familiars propers. Per la seva part, **un 2,5% no es relaciona amb ningú en xarxes**, malgrat declarar-se usuari habitual. Aquest grup és especialment interessant, ja que **representa un tipus de desconexió social** dins de la connectivitat digital, és a dir, persones que estan connectades tècnicament, **però no participen activament en xarxes de relació**.

No obstant això, si el nombre de persones amb les quals s'interactua diàriament en xarxes socials ens ofereix una idea de la **freqüència relacional digital**, la pertinença a grups dins d'aquestes plataformes **afegeix una dimensió comunitària**, permetent observar fins a quin punt **les persones no només es comuniquen, sinó que també participen en espais col·lectius, amb les seves pròpies dinàmiques, continguts i vincles**.

Els resultats indiquen que **la majoria de les persones usuàries habituals pertanyen a molt pocs grups o directament a cap**. Un **40,6% manifesta estar en un o dos grups**, mentre que **un 39,9% no en forma part de cap**. Això significa que **vuit de cada deu persones enquestades no participen en comunitats digitals més àmplies**, la qual cosa podria ser un reflex d'un ús molt individualitzat, utilitari o desvinculat de la lògica participativa pròpia de les xarxes.

Distribució de persones usuàries a xarxes socials,
en funció de la pertinença a grups (n=276)

Només un **17,0%** pertany a entre tres i sis grups, i els percentatges es redueixen encara més a partir d'aquí: 2,2% en sis a deu grups, i un residual 0,4% en més de deu grups. Aquests últims perfils podrien correspondre a persones amb una major alfabetització digital, integració en xarxes temàtiques o laborals, o una vida social més activa també en l'entorn en línia.

Aquest patró general suggereix que, malgrat que **la interacció diària és relativament freqüent**, la **participació en estructures digitals més col·lectives (grups, comunitats) és molt limitada**. Això podria ser un símptoma de relacions digitals centrades en vincles tancats, sense una expansió cap a espais comunitaris. **Aquest fenomen és rellevant des de l'òptica de l'aïllament social, ja que la pertinença a grups és un indicador clau de vinculació, accés a informació i possibilitat de suport emocional o instrumental.**

En definitiva, **estar connectat no implica estar plenament integrat**, i el fet que gairebé el 40% dels usuaris no formi part de cap grup reforça la necessitat d'identificar no només la presència digital, sinó el grau de participació activa i significativa en entorns socials, fins i tot dins de l'àmbit digital.

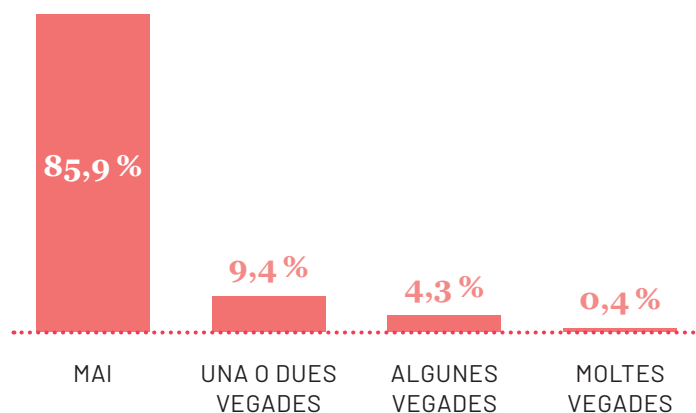
5.3.INTERACCIÓ I PERTINENÇA A LES XARXES SOCIALS

A continuació, avancem amb l'anàlisi relativa a si les **persones han experimentat exclusió o marginació en xarxes socials**. Els resultats mostren que la majoria d'aquestes persones usuàries de xarxes socials **no ha viscut experiències d'exclusió o marginació en aquests entorns**. Concretament, un **85,9% respon que "mai"** ha sofert aquest tipus de situacions. Això pot interpretar-se com un senyal positiu: per a la gran majoria, l'entorn digital no es percep com un espai hostil o excloent.

No obstant això, el 14,1% restant ha viscut algun grau d'exclusió digital. Un 9,4% l'ha experimentat "una o dues vegades", un 4,3% en "algunes ocasions", i un 0,4% declara haver-ho sofert "moltes vegades". Encara que minoritaris, aquests percentatges no són menyspreables, sobretot si considerem que es tracta d'un entorn que, teòricament, hauria de facilitar la connexió i la participació.

Aquestes experiències poden adoptar múltiples formes: bloquejos, burles, silenciament, eliminació de grups, invisibilització o dinàmiques més subtils d'indiferència o aïllament. En col·lectius en situació de vulnerabilitat, l'exclusió digital no sols genera malestar emocional, sinó que pot reforçar la sensació de no pertànyer, tampoc, a l'entorn virtual.

Experiències d'exclusió en xarxes socials (n=276)

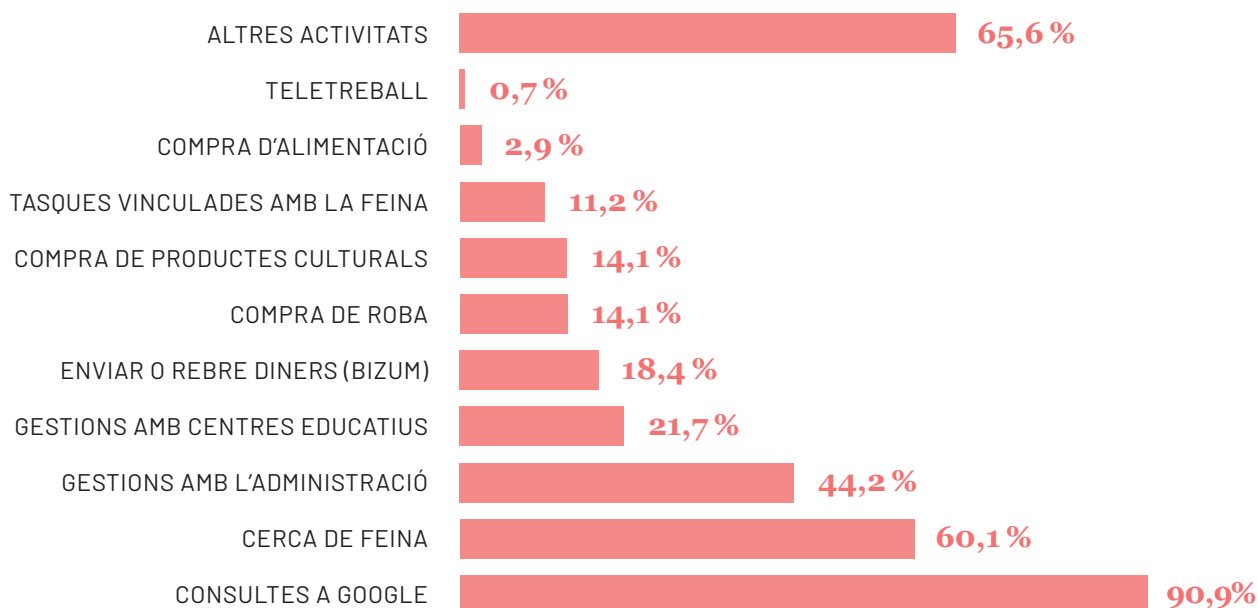

Des de la perspectiva de l'aïllament social, aquesta variable és crucial. Pot haver-hi persones tècnica-ment connectades, actives, fins i tot presents en diversos grups, que no obstant això se senten excloses o marginades, la qual cosa configura un perfil molt específic de "aïllament relacional digital".

Per tant, i encara que les xarxes socials no semblen ser una font generalitzada d'exclusió per a la majoria de les persones usuàries, sí s'ha detectat una minoria significativa que experimenta rebuig o marginació en aquests espais. Davant aquesta realitat, resulta especialment rellevant analitzar per a què s'utilitzen realment aquestes plataformes: són un canal de socialització, un recurs pràctic o simplement un espai de consum?

Les dades mostren que l'ús de xarxes socials entre les persones usuàries habituals de Càritas Diocesana de Girona està àmpliament orientat a la funcionalitat, però amb uns certs matisos. L'opció més esmentada –pel 90,9%– és "consultes en Google", la qual cosa indica que l'ús de dispositius està fortament vinculat a la cerca d'informació, encara que no necessàriament a la interacció social o a processos administratius complexos.

Usos funcionals de les xarxes socials (n=276)

Resulta revelador que un **60,1% utilitza xarxes per a la cerca de feina**, i un **44,2% per a gestions administratives**, la qual cosa reflecteix un ús instrumental de **les xarxes com a eina de supervivència i accés a drets**. Aquesta dada trenca amb la imatge passiva del “consumidor de xarxes” i mostra una voluntat activa d'utilitzar l'entorn digital com a palanca d'inclusió.

No obstant això, altres usos amb menor freqüència revelen una bretxa funcional que podria estar limitant l'autonomia digital d'algunes persones. Per exemple, només un **21,7% realitza gestions escolars**, un **14,1% compra roba o productes culturals**, i a penes un 2,9% compra aliments en línia. Aquests percentatges indiquen que molts dels usos associats a la **vida digital quotidiana de la majoria social encara no estan plenament incorporats en aquest col·lectiu**.

Flama especialment l'atenció que només el 0,7% practica teletreball, i un **11,2% declara fer tasques relacionades amb l'ocupació a través de xarxes**, la qual cosa suggereix que, si bé les persones busquen ocupació per mitjans digitals, **l'activitat professional efectiva o el treball a distància continuen estant fora del seu abast**.

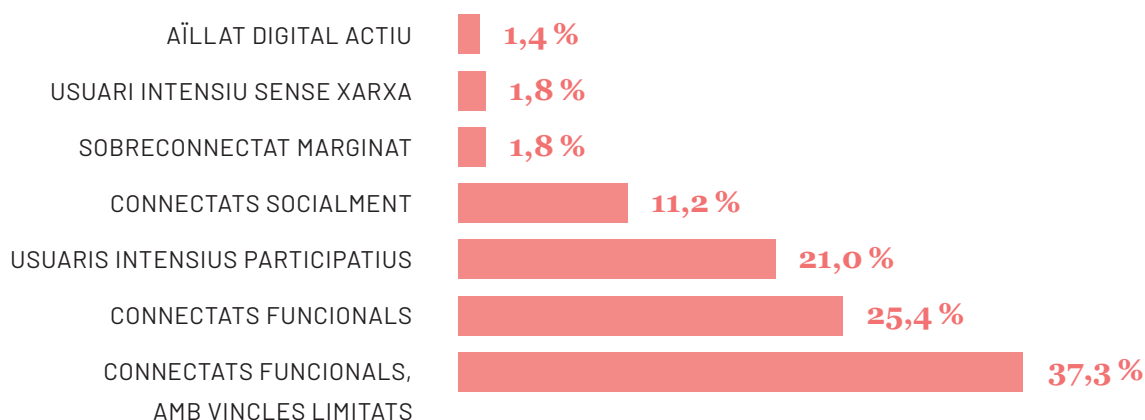
Finalment, un 65,6% selecciona “altres” usos, la qual cosa suggereix una pluralitat de funcions personalitzades (oci, entreteniment, seguiment de notícies, etc.) no categoritzades en les opcions predefinides.

Aquests resultats reflecteixen, per tant, **un ús funcional bàsic i intencionat de les xarxes socials** per part de bona part del col·lectiu, però també evidencien **una limitació en els usos més complexos, estructurals o integradors**.

5.4. PERFILS DE CONNEXIÓ DIGITAL

A partir dels aspectes analitzats en els apartats anteriors, estem en condicions d'identificar diferents grups d'usuaris de Xarxes Socials que permetin anar més enllà del simple accés a la tecnologia i comprendre com es relacionen, quins vincles mantenen i quin tipus d'aïllament (o inclusió) pot derivar-se de la seva experiència digital. El següent gràfic llança els perfils detectats i el percentatge d'usuaris en cadascun d'ells.

Distribució de perfils digitals (n=276)

Cadascun d'aquests perfils es caracteritzen pel següent:

1. CONNECTAT FUNCIONAL AMB VINCLES LIMITATS (37,3%)

Aquest és el perfil més comú. Es tracta de persones que usen xarxes socials de manera regular i amb una certa funcionalitat (informació, gestions, cerca d'ocupació), però **mantenen pocs vincles digitals i participen poc o res en grups**. En general, no han sofert exclusió directa, però la seva **participació digital és superficial o tancada a un cercle molt reduït**, la qual cosa podria limitar la seva capacitat de crear xarxes de suport o d'integració social.

2. CONNECTAT FUNCIONAL (25,4%)

Aquestes persones utilitzen xarxes amb regularitat i amb finalitats pràctics (informació, ocupació, administració), **sense necessàriament interactuar molt ni formar part de comunitats digitals**. A diferència del grup anterior, mantenen una interacció una mica més activa o variada. Aquest grup pot considerar-se **potencialment integrable des del digital**, si bé encara limitat en el relacional.

3. USUARI INTENSIU PARTICIPATIU (21,0%)

Són persones que usen els dispositius moltes hores al dia, **participen en grups i es relacionen amb diverses persones en xarxes socials**. No mostren indicis d'exclusió digital i fan un ús extens de les plataformes. Són els **usuaris més actius i socialment integrats en l'entorn digital**, encara que el risc aquí podria estar en la desconexió del món presencial si l'ús és excessiu o absorbent.

4. CONNECTAT SOCIALMENT (11,2%)

Participen en grups i mantenen moltes interaccions, encara que el seu ús no és tan intensiu. Aquest perfil representa **un usuari ben vinculat a nivell relacional**, encara que sense una presència constant o excessiva. És possiblement el grup més equilibrat entre funcionalitat i relacions.

5. SOBRECONNECTAT MARGINAT (1,8%)

Són usuaris intensius **que han declarat sentir-se exclosos o marginats en xarxes socials**. Representen un perfil complex: molt presents en l'entorn digital, però amb experiències negatives **que poden reforçar un aïllament emocional, malgrat l'ús continu**.

6. USUARI INTENSIU SENSE XARXA (1,8%)

Persones que usen molt els dispositius, però **es relacionen amb molt poques persones o no participen en cap grup**. Representen una forma **d'aïllament emmascarat**, on la connectivitat tècnica no es tradueix en vincles reals.

7. AÏLLAT DIGITAL ACTIU (1,4%)

Perfil minoritari però molt significatiu. Són persones que usen les xarxes i els dispositius amb regularitat, però **mantenen escassa interacció i han sofert exclusió o rebuig**. Aquest grup reflecteix **un aïllament digital explícit**, on les xarxes no sols no integren, sinó que poden amplificar el sentiment de marginació.

Aquesta tipologia recentment definida revela que la **connectivitat no és sinònim d'inclusió**. Encara que la majoria té accés i usa xarxes socials, només una part d'ells ho fa de manera relacional o funcionalment significativa. Uns altres –encara que siguin presents en xarxes– **mantenen vincles febles o han viscut experiències d'exclusió**, la qual cosa reforça la necessitat de **lectures qualitatives de l'aïllament en l'era digital**.

Distribució per edat dels components de cada perfil digital

PERFIL DIGITAL	GRUPS D'EDAT				TOTAL GENERAL	BASE (n)
	16-29 ANYS	30-44 ANYS	45-60 ANYS	MÉS DE 60 ANYS		
AÏLLAT DIGITAL ACTIU	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100%	(4)
CONNECTAT FUNCIONAL	25,7%	35,7%	31,4%	7,1%	100%	(70)
CON. FUNC. AMB VINCLES LIMITATS	24,3%	40,8%	29,1%	5,8%	100%	(103)
CONNECTAT SOCIALMENT	25,8%	48,4%	22,6%	3,2%	100%	(31)
SOBRECONNECTAT MARGINAT	20,0%	60,0%	20,0%	0,0%	100%	(5)
USUARI INTENSIU PARTICIPATIU	36,2%	39,7%	22,4%	1,7%	100%	(58)
USUARI INTENSIU SENSE XARXA	60,0%	40,0%	0,0%	0,0%	100%	(5)
TOTAL GENERAL	27,5%	41,3%	26,4%	4,7%	100%	(276)

Resulta interessant definir el perfil sociodemogràfic d'aquests grups a partir de les dues variables més discriminants, com **són l'edat i el nivell d'estudis**.

Els perfils digitals de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona mostren **diferències molt accentuades segons l'edat**. Això suggereix que l'ús, la funcionalitat i l'experiència amb el món digital estan **profundament influenciats per la generació a la qual es pertany**. Cal destacar, però, que aquests resultats s'han d'interpretar com a tendències, ja que la base de casos és limitada en alguns dels perfils analitzats.

Distribució per nivell d'estudis dels components de cada grup digital

PERFIL DIGITAL	NIVELL D'ESTUDIS						TOTAL GENERAL	BASE (n)
	SENSE ESTUDIS	PRIMARIS	SECUNDARIS	FP	BATXILLERAT	UNIVERSITARIS		
AÏLLAT DIGITAL ACTIU	25,0%	0,0%	25,0%	0,0%	25,0%	25,0%	100%	(4)
CONNECTAT FUNCIONAL	15,7%	14,3%	30,0%	12,9%	18,6%	8,6%	100%	(70)
CON. FUNC. AMB VINCLES LIMITATS	15,5%	22,3%	25,2%	3,9%	19,4%	13,6%	100%	(103)
CONNECTAT SOCIALMENT	9,7%	16,1%	16,1%	6,5%	25,8%	25,8%	100%	(31)
SOBRECONNECTAT MARGINAT	0,0%	20,0%	20,0%	0,0%	40,0%	20,0%	100%	(5)
USUARI INTENSIU PARTICIPATIU	8,6%	20,7%	24,1%	19,0%	20,7%	6,9%	100%	(58)
USUARI INTENSIU SENSE XARXA	0,0%	60,0%	20,0%	0,0%	20,0%	0,0%	100%	(5)
TOTAL GENERAL	13,0%	19,6%	25,0%	9,4%	20,7%	12,3%	100%	(276)

Aquesta anàlisi revela **que l'edat no només determina l'accés al digital, sinó també el tipus de relació que s'estableix amb aquest entorn**. Des dels més joves, sovint hiperconnectats però no sempre plenament integrats, fins a les persones grans, que tot i estar presents digitalment tenen vincles més limitats, la variable generacional travessa tota l'estructura de l'aïllament social digital.

La distribució dels perfils digitals segons el nivell d'estudis suggereix **que la formació acadèmica influeix en la manera com les persones es vinculen a l'entorn digital**, tot i que d'una manera menys estructurada que l'edat. Això reforça la idea que **l'educació facilita un ús més complex i relacional d'allò digital**, però no el garanteix.

En general, **els nivells d'estudis més alts s'associen amb una major diversitat de perfils i una participació digital més gran**, tant a nivell funcional com relacional. Per contra, **els nivells educatius més baixos solen concentrar perfils d'ús més limitat**, centrats en funcions bàsiques i amb una menor densitat de vincles.

Tot i això, és important destacar que els perfils més extrems –com ara l'aïllament digital actiu o la sobreconnectivitat marginada– **no es restringeixen a un nivell formatiu específic. Això indica que l'exclusió digital pot afectar qualsevol grup quan hi intervenen altres variables, com ara experiències d'exclusió prèvies, trajectòries personals o barreres emocionals. estan profundament influenciats per la generació a la qual es pertany**. Cal destacar, però, que aquests resultats s'han d'interpretar com a tendències, ja que la base de casos és limitada en alguns dels perfils analitzats.

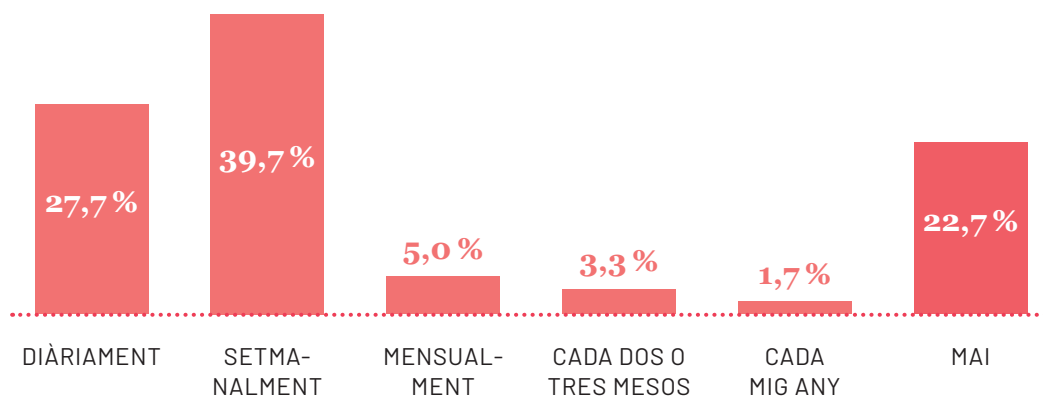
ENTORN I IMPLICACIÓ SOCIAL

La integració social no depèn únicament del nombre de relacions personals, sinó també **de la presència activa en els espais públics i la participació en activitats organitzades**. Aquest capítol analitza fins a quin punt les persones ateses per Càritas estan connectades –o desconnectades– de la seva comunitat. Per fer-ho, explorem tres dimensions fonamentals: la **frequència d'ús de l'espai públic, el grau d'interacció quotidiana fora de l'àmbit familiar i la implicació estructurada en grups o activitats formals**. A més, s'hi inclou la percepció de representació política com a indicador del vincle institucional amb l'entorn. Aquesta anàlisi permet identificar no només l'existència de vincles, sinó també **la seva densitat, estabilitat i legitimitat social**.

6.1.PRESÈNCIA EN L'ESPAI PÚBLIC

La majoria de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona manté una presència activa en els espais públics del seu entorn, tal com mostren els resultats del gràfic següent.

Frequència de participació en els espais públics de l'entorn
més proper (localitat o barri)(n=300)

En concret, dues de cada tres persones participen en la vida del barri o la localitat de forma regular: **el 27,7% ho fa diàriament i un 39,7% setmanalment**. Aquesta presència suggereix un cert grau **d'arrelament territorial i visibilitat en l'entorn proper**, cosa que pot actuar com a factor protector davant l'aïllament social.

A l'altre extrem, un **22,7% declara no participar mai en els espais públics**. Aquest grup representa un segment rellevant des de la perspectiva de l'exclusió: **la reclusió en l'espai privat o domèstic**, ja sigui per raons de salut, por, precarietat o desarrelament, **limita greument la possibilitat d'establir vincles informals i de formar part de la vida comunitària**.

La resta de la mostra –al voltant d'un 10%– acudeix a l'espai públic de forma més esporàdica, des d'una vegada al mes fins a dues vegades a l'any. Aquesta participació limitada suggereix **una relació feble o perifèrica amb l'entorn**, que pot estar mediada per factors de mobilitat, sobrecàrrega domèstica o absència de xarxes a les quals vincular-se al territori.

És interessant analitzar la freqüència d'aquesta participació segons la situació laboral i el gènere, ja que són variables que aporten un major nivell de dispersió.

Freqüència de participació en els espais públics de l'entorn més proper, segons la situació laboral

FREQUÈNCIA DE PARTICIPACIÓ	SITUACIÓ LABORAL		TOTAL GENERAL
	TREBALLA	NO TREBALLA	
DIÀRIAMENT	24,1%	29,8%	27,7%
SETMANALMENT	49,1%	34,0%	39,7%
MENSUALMENT	4,5%	5,3%	5,0%
AMB MENOR FREQUÈNCIA	0,0%	8,0%	1,7%
MAI	22,3%	22,9%	22,7%
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(112)	(188)	(300)

Les persones que estan treballant mostren una participació més freqüent. Si bé diàriament hi participen menys que les que no treballen –possiblement per les seves ocupacions laborals–, presenten una major participació setmanal. Mentrestant, els qui **no treballen presenten una distribució més dispersa**, incloent-hi, com s'acaba d'esmentar, major freqüència diària (29,8%) però també una participació més esporàdica. **L'absència de diferències acusades en la no participació** (al voltant del 22% en ambdós grups) indica que **l'ocupació no garanteix la vinculació amb l'espai públic, però sí que influeix en el tipus i ritme de presència**.

Pel que fa al gènere, les diferències entre homes i dones respecte a la presència en l'espai públic són **relativament moderades**, però reflecteixen matisos que cal considerar des de la perspectiva de l'aïllament social i els rols de gènere.

Les dones presenten una distribució més equilibrada entre participació diària (28,2%) i setmanal (37,1%), cosa que suggereix **una circulació regular, tot i que no massiva**, pels espais comuns

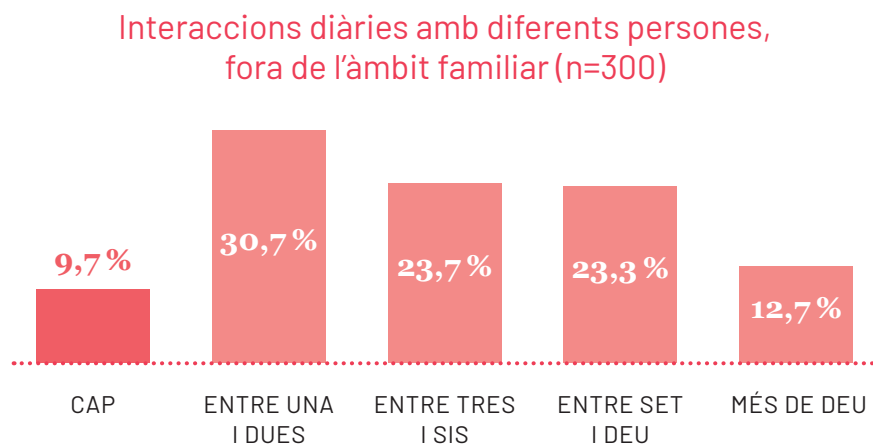
Freqüència de participació en els espais públics de l'entorn més proper, segons gènere

FREQUÈNCIA DE PARTICIPACIÓ	SITUACIÓ LABORAL		TOTAL GENERAL
	HOME	DONA	
DIÀRIAMENT	26,9%	28,2%	27,7%
SETMANALMENT	43,1%	37,1%	39,7%
MENSUALMENT	3,8%	5,9%	5,0%
AMB MENOR FREQUÈNCIA	4,6%	5,3%	1,7%
MAI	21,5%	23,5%	22,7%
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(130)	(170)	(300)

del barri o la localitat. Un 23,5% declara no participar mai, un percentatge lleugerament superior al dels homes (21,5%), cosa que podria estar vinculada a factors com la **sobrecàrrega domèstica, la cura d'altres persones o la percepció d'inseguretat** a l'espai públic. Per la seva banda, els homes destaquen per una **major proporció de participació setmanal (43,1%)**.

6.2.INTERACCIONS QUOTIDIANES FORA DE L'ENTORN FAMILIAR

Les interaccions quotidianes al marge de l'entorn familiar semblen definir-se com una xarxa estreta, però activa. Els resultats reflecteixen que la majoria de les persones enquestades **mantenen almenys un vincle quotidià més enllà de l'entorn domèstic**, cosa que suggereix que l'aïllament total fora de la llar no és el patró dominant. Només un **9,7% afirma no interactuar amb ningú** en el dia a dia fora de l'àmbit familiar, una xifra que, encara que minoritària, representa un grup vulnerable en termes de desconexió social estructural.

El tram més freqüent de **relacions** és el **d'una o dues persones diàries (30,7%)**, cosa que descriu una xarxa relacional limitada, centrada probablement en contactes funcionals o de proximitat geogràfica (comerç, veïnat, petits serveis). Aquest tipus d'interacció no sempre garanteix un suport emocional, però sí que indica **presència territorial i intercanvi quotidià**, elements essencials per mantenir un cert grau de vinculació social.

Per la seva banda, un **23,7% es relaciona amb entre tres i sis persones al dia**, i un altre 23,3% ho fa amb entre set i deu, cosa que ja permet parlar **d'una xarxa relacional més activa i densa**. Finalment, un **12,7% supera les deu interaccions diàries**, un grup que probablement participa en entorns laborals, comunitaris o comercials amb alta rotació de contactes, i que podria estar més integrat en la dinàmica social de l'entorn.

Igual que en l'apartat anterior, analitzem aquesta variable segons la situació laboral.

Freqüència de participació en els espais públics de l'entorn més proper, segons la situació laboral

FREQUÈNCIA DE PARTICIPACIÓ	SITUACIÓ LABORAL		TOTAL GENERAL
	TREBALLA	NO TREBALLA	
CAP	8,0%	10,6%	9,7%
ENTRE UNA I DUES	28,6%	31,9%	30,7%
ENTRE TRES I SIS	21,4%	25,0%	23,7%
ENTRE SET I DEU	25,9%	21,8%	23,3%
MÉS DE DEU	16,1%	10,6%	12,7%
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(112)	(188)	(300)

Els qui **estan treballant** presenten **xarxes socials més àmplies i freqüents**: el 16,1% interactua amb més de deu persones, enfront del 10,6% dels qui no treballen. També presenten un percentatge menor d'aïllament total (8,0% enfront de 10,6%). Encara que les diferències no són extremes, el patró suggereix que l'ocupació **afavoreix el manteniment de xarxes socials diàries més denses, reforçant la idea que l'activitat laboral actua com a espai relacional, més enllà de la seva dimensió econòmica**.

Pel que fa al gènere, les dones presenten una xarxa relacional més reduïda en comparació amb els homes.

Així, el **35,9% de les dones interactua només amb una o dues persones**, enfront del 23,8% dels homes. A més, les dones superen en proporció els homes en el tram de **cap interacció diària (11,2%)**. En canvi, els homes estan més presents en els trams d'interacció més àmplia: el **16,9% conversa amb més de deu persones al dia**, enfront de només el 9,4% de les dones. Això suggereix que **els homes mantenen xarxes més denses fora de la llar**, mentre que **les dones estan més exposades a vincles estrets i possiblement més fràgils**.

Pel que fa als llocs on es desenvolupen aquestes interaccions, els espais de relació es mouen entre el que és comunitari i el que és més privat.

Freqüència de participació en els espais públics de l'entorn més proper, segons gènere

FREQÜÈNCIA DE PARTICIPACIÓ	HOME	DONA	TOTAL GENERAL
CAP	7,7%	11,2%	9,7%
ENTRE UNA I DUES	23,8%	35,9%	30,7%
ENTRE TRES I SIS	23,1%	24,1%	23,7%
ENTRE SET I DEU	28,5%	19,4%	23,3%
MÉS DE DEU	16,9%	9,4%	12,7%
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(130)	(170)	(300)

Els resultats mostren que les **places (54,3%) i els parcs (53,0%)** són, amb diferència, **els principals escenaris d'interacció social** entre les persones enquestades. Es tracta d'espais oberts, accessibles i gratuïts, on la convivència es produeix de forma informal, espontània i no mediada per barreres econòmiques o administratives. Aquests llocs actuen com a **espais de refugi relacional**, especialment valuosos per als qui no compten amb recursos per accedir a entorns més estructurats o privats.

En tercer lloc, apareixen els centres **cívics o biblioteques (30,0%)**, cosa que confirma que alguns equipaments públics tenen **un paper important com a punts de trobada, accés a activitats o socialització protegida**. El seu pes és significatiu i apunta a la rellevància d'aquests equipaments com a infraestructura social.

Altres espais rellevants, encara que amb menor presència, inclouen el **carrer (25,3%), el bar (23,7%) i l'escola (22,3%)**, aquesta última presumiblement pel contacte entre famílies amb fills i filles escolaritzats. El bar representa un entorn clàssic de socialització, tot i que el seu pes en aquesta mostra pot estar condicionat per factors econòmics o culturals.

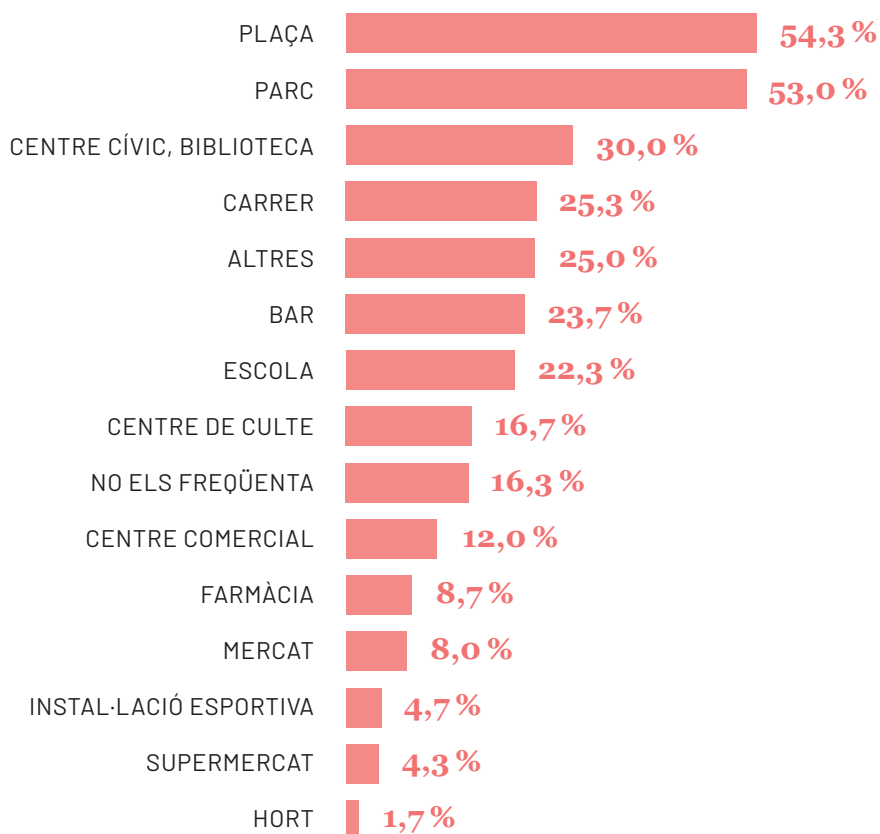
Pel que fa a la **dimensió espiritual**, un **16,7% declara interactuar en centres de culte**, cosa que suggereix que, més enllà del que és estrictament religiós, aquests espais poden exercir un paper comunitari en termes d'identitat, pertinença o xarxa de suport.

Una dada que mereix especial atenció és **que un 16,3% afirma no freqüentar cap d'aquests llocs**, cosa que constitueix un **indicador clar d'aïllament territorial**. Aquestes persones **no formen part dels espais col·lectius quotidians**, cosa que limita severament la seva capacitat de generar vincles, rebre suport o simplement "ser vistes" per la comunitat.

En conjunt, les dades reforcen la idea **que l'espai públic i els equipaments d'accés universal són fonamentals per combatre l'aïllament social**, especialment en contextos de vulnerabilitat. **El barri no només és un lloc físic, sinó un ecosistema de relacions**, i la seva capacitat d'acollir, sostenir i connectar és clau per a la inclusió social efectiva.

El nombre mitjà de llocs on les persones enquestades mantenen interaccions quotidianes –excloent els qui no en freqüenten cap– és de **3,06 espais per persona**. Aquesta xifra indica una **presència territorial moderada**, amb una xarxa de relació que es reparteix en diversos entorns, però sense assolir una diversitat àmplia. En contextos de vulnerabilitat, aquesta dada suggereix que **les persones mantenen**

Llocs habituals d'interacció (n=300)

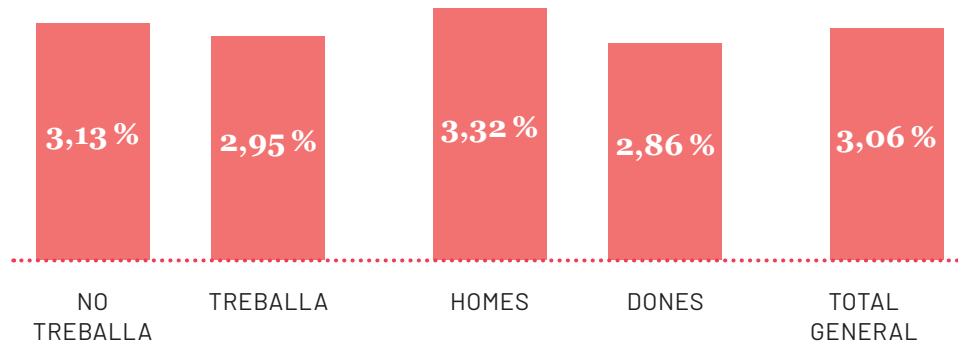
una connexió mínima amb l'entorn comunitari, encara que no sempre prou densa com per garantir un vincle protector estable.

Des d'una perspectiva relacional, aquest valor **reflecteix una participació bàsica i funcional en l'espai públic**, centrada en espais accessibles com places, parcs, mercats o centres cívics. L'existència de múltiples entorns d'interacció suposa una oportunitat per reforçar la pertinença comunitària, però també indica que **cap d'aquests espais és dominant ni plenament integrador per si sol**.

Quan observem la dada per gènere, s'aprecia **que els homes presenten una mitjana més alta (3,32 llocs) que les dones (2,86)**. Aquesta diferència pot reflectir una major mobilitat masculina, possiblement lligada al treball fora de la llar, a la socialització informal o a la percepció de major seguretat en l'espai públic. Per contra, les dones podrien enfrontar-se a **barreres materials o simbòliques** que limiten la seva circulació o la seva vinculació amb determinats entorns (cura de persones, desigualtat en l'ús de l'espai, etc.).

Per **situació laboral**, els qui no treballen **frequènten lleugerament més espais (3,13)** que els qui sí ho fan (2,95). Encara que aquesta diferència és lleu, podria interpretar-se com una **major presència en el territori per part de persones sense ocupació**, bé per disposar de més temps, bé per la necessitat de mantenir relacions de suport informal o d'accés a recursos. En canvi, les persones ocupades podrien limitar les seves interaccions a contextos laborals o quotidians immediats, reduint la diversitat d'entorns amb els quals es vinculen.

Nombre mitjà de llocs d'interacció per situació laboral i gènere (n=300)

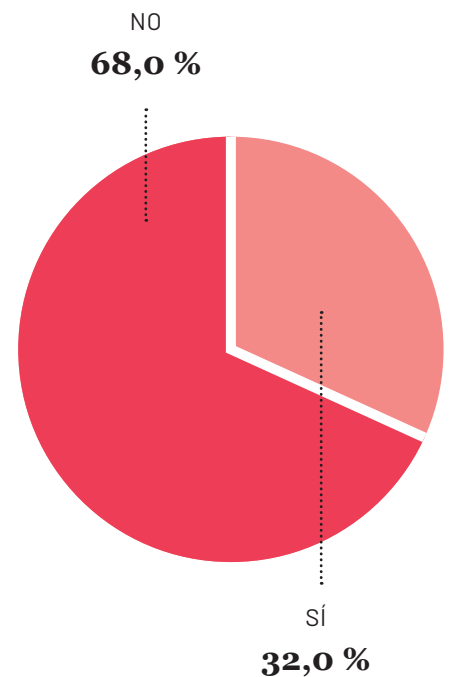
Per tant, aquesta anàlisi demostra **que la xarxa territorial de relacions existeix, però és fràgil i condicionada per factors com el gènere i l'activitat laboral**. L'existència d'una mitjana superior a tres espais és positiva com a punt de partida, però s'ha d'entendre com una base que **necessita consolidar-se, diversificar-se i reforçar-se** per generar entorns protectors davant l'aïllament social.

6.3. PARTICIPACIÓ ESTRUCTURADA I REPRESENTACIÓ POLÍTICA

La participació en activitats organitzades constitueix una via clau per enfortir l'arrelament, l'autoestima i el sentit de pertinença. En aquest apartat **s'analitza fins a quin punt les persones enquestades s'impliquen en estructures formals més enllà de l'entorn familiar** i quins tipus d'espais freqüenten.

Només un 32,0% de les persones enquestades declara participar en algun grup estructurat o activitat formal organitzada més enllà de l'entorn familiar immediat. Això evidencia que, per a una part important de la població atesa per Càritas (dos de cada tres persones, el 68%), **la vinculació amb estructures socials organitzades continua sent una assignatura pendent**, malgrat el seu potencial per enfortir vincles, autoestima i sentit de pertinença.

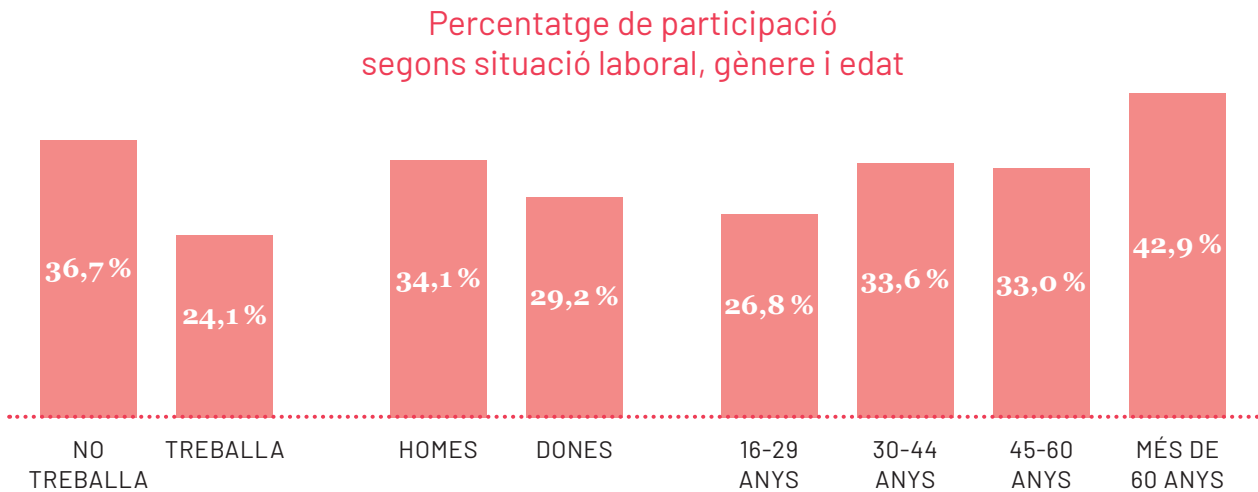
Aquesta baixa participació pot deure's a múltiples factors: **manca d'informació, horaris incompatibles, inseguretat personal, escassa oferta adaptada o desconfiança institucional**. També pot estar relacionada amb experiències prèvies d'exclusió o amb la prioritat de resoldre necessitats bàsiques abans d'implicar-se en processos comunitaris.

Forma part d'algun grup estructurat o activitat organitzada? (n=300)

No obstant això, aquest 32% que sí que participa representa una **base activa sobre la qual construir processos d'inclusió social més estables**, especialment si es tracta d'activitats amb dimensió relacional, formativa o d'ajuda mútua.

El següent gràfic reflecteix el percentatge de participació en diferents grups sociodemogràfics, mostrant com la participació social organitzada és una pràctica condicionada pel cicle vital i la situació personal.

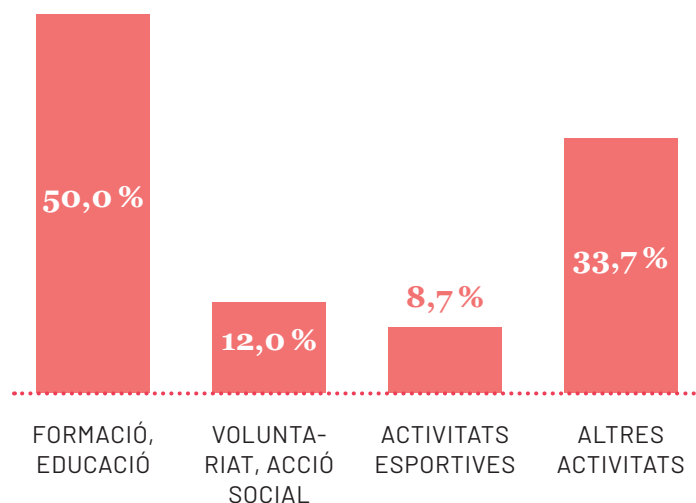
En primer lloc, la participació en activitats organitzades presenta **diferències rellevants en funció de l'edat**. Mentre que les persones majors de 60 anys assoleixen la taxa més alta d'implicació (42,9%), els joves d'entre 16 i 29 anys mostren el percentatge més baix (26,8%). Aquesta diferència pot explicar-se tant per l'arrelament territorial com per les trajectòries vitals: **les persones grans solen vincular-se a entorns associatius tradicionals (religiosos, culturals o veïnals)**, mentre que els més joves potser encara no han tingut oportunitats o estímuls per integrar-se en espais formals.

Pel que fa al **gènere**, les dones participen més que els homes (34,1% enfront de 29,2%). Tot i que la diferència no és molt pronunciada, podria estar relacionada amb una major presència femenina en **activitats comunitàries, educatives o assistencials**, especialment en contextos de cura. També podria reflectir una major disposició a cercar suport col·lectiu davant situacions de vulnerabilitat.

La variable que mostra **una diferència més acusada és la situació laboral**. Contràriament al que podria esperar-se, **les persones que no treballen presenten una taxa de participació notablement més alta (36,7%) que aquelles que tenen una ocupació (24,1%)**. Això podria deure's al fet que les persones sense feina **disposen de més temps i motivació per vincular-se a espais organitzats**, mentre que les que treballen poden estar més centrades en les seves responsabilitats laborals o tenir menys disponibilitat per implicar-se en dinàmiques comunitàries.

Entre les persones que formen part d'alguna activitat o grup organitzat, la implicació es concentra clarament en **espais formatius o educatius**, en els quals **participa la meitat dels enquestats (50%)**. Això indica que, per a moltes persones ateses per Càritas, **la formació no és només una via de millora personal o professional, sinó també una oportunitat per establir vincles socials**. Tallers, cursos o itineraris educatius esdevenen així plataformes relacionals que permeten reconstruir vincles i reforçar l'autoestima.

Tipus d'activitats o grups de participació (n=92)

Un segon grup molt rellevant, que representa un 33,7%, agrupa activitats diverses, informals o difícils de classificar: des de grups de costura fins a associacions culturals, activitats artístiques, espais juvenils o col·lectius vinculats al país d'origen. Aquest conjunt confirma **que la vida comunitària no es limita als canals institucionals** i que moltes persones participen en xarxes significatives, encara que **fora dels marcs clàssics de la implicació cívica**.

Les activitats de voluntariat o acció social (12,0%) i les activitats esportives (8,7%) apareixen amb menor freqüència, però continuen sent importants com a espais de relació, benestar i sentit d'utilitat. La seva baixa presència podria deure's a barreres econòmiques, culturals o a la manca d'oferta adaptada a les necessitats i disponibilitat dels participants.

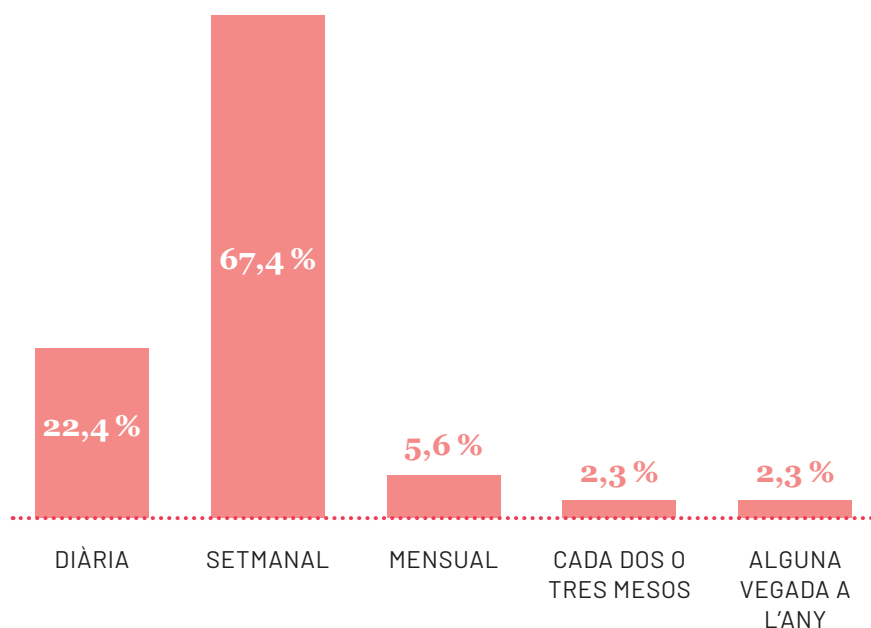
Per tant, tot i que no és majoritària, **la participació estructurada existeix, però es canalitza principalment a través d'espais d'aprenentatge o xarxes informals. Això indica que l'accés a la implicació social no passa necessàriament per la ciutadania formal o l'organització institucional, sinó per l'acompanyament, la formació i la cultura quotidiana compartida.**

Un cop identificats els principals espais en què es canalitza la implicació social –amb un clar predomini d'activitats formatives i de xarxes informals–, resulta rellevant conèixer **amb quina regularitat es produeix aquesta participació**. La freqüència amb què una persona assisteix a un grup o activitat organitzada **permet distingir entre implicacions puntuals o esporàdiques i vincles estables que formen part de la seva rutina relacional**. Els resultats apunten a una implicació sostinguda.

Així, entre les persones que participen en alguna activitat organitzada, **la majoria ho fa de manera habitual i continuada**. En concret, un **67,4% hi participa setmanalment i un 22,4% ho fa diàriament**, fet que indica que aquestes **activitats no són puntuals ni marginals**, sinó que formen part de la rutina relacional o funcional de les persones que les freqüenten.

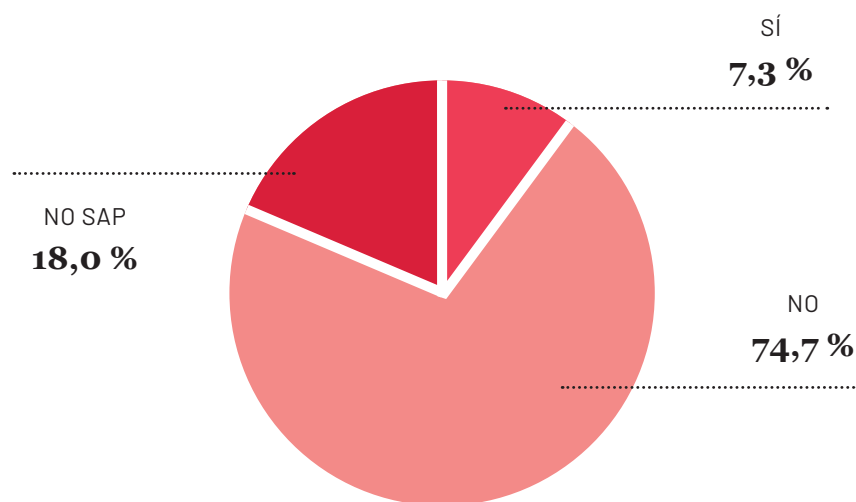
Un grup més reduït manté una **implicació esporàdica**: el 5,6% hi participa un cop al mes, i només un 4,6% ho fa amb una freqüència inferior (cada dos o tres mesos o alguna vegada a l'any). Aquestes xifres reflecteixen formes de participació més perifèriques, possiblement condicionades per limitacions de temps, barreres personals o desajust amb l'activitat oferta.

Freqüència de participació en aquestes activitats
i grups de participació (n = 85)

Més enllà de la implicació en activitats concretes, **el vincle amb la comunitat també s'expressa en termes de reconeixement institucional i percepció de representació**. La participació organitzada pot enfortir el sentiment de pertinença, però no sempre es tradueix en una identificació amb les estructures polítiques. A continuació, s'analitza en quina mesura les persones **enquestades se senten representades per la classe política**, com a indicador del grau de connexió –o desconexió– amb el sistema social i democràtic més ampli.

Se sent representat/da
per la classe política? (n = 300)

Els resultats mostren **una desvinculació profunda entre les persones enquestades i la classe política**. Només un **7,3% declara sentir-s'hi representat**, mentre que una àmplia majoria –el **74,7%**– **afirma que no se sent representada en absolut**.

A més, un **18,0% respon que no ho sap**, cosa que suggereix no només desafecció, sinó també **desorientació o manca de referents en l'àmbit institucional**.

Aquest nivell de desconexió indica que la **crisi de representació afecta amb especial intensitat les persones en situació de vulnerabilitat**, que perceben que les seves necessitats, trajectòries i realitats no són reflectides ni defensades en els espais polítics. No es tracta només d'una manca de confiança, sinó **d'una fractura simbòlica en la idea mateixa de ciutadania**.

Aquest distanciament institucional conviu, paradoxalment, amb certs espais d'implicació comunitària o activitats formatives, cosa que suggereix que **la reconstrucció del vincle cívic ha de plantejar-se des de la proximitat, la quotidianitat i la relació**, i no únicament des dels marcs institucionals tradicionals.

Fotografia freepik

SOLEDAT PERCEBUDA I VINCLES AFECTIUS

L'aïllament social no es manifesta només en la manca de participació o en la feblesa dels vincles socials, sinó també en **l'experiència emocional i subjectiva de la solitud**. Aquest capítol aborda aquesta dimensió més íntima i menys visible de l'aïllament: com se senten les persones en relació amb els altres, fins a quin punt confien, amb qui poden comptar i quina és la mida real de la seva xarxa afectiva. Aquests indicadors, tot i ser menys observables des de fora, són clau per comprendre **l'impacte de l'aïllament en la salut emocional, l'autoestima i el sentit de pertinença social**.

7.1.SOLEDAT PERCEBUDA I DISPONIBILITAT DE RECOLZAMENT EMOCIONAL

Les dades mostren que **la soledat és una experiència habitual per a la majoria de les persones enquestades**. En concret, un **36,7% declara sentir-se sola amb freqüència, i un altre 38,3% diu experimentar aquesta sensació de manera ocasional**. Això eleva fins al 75% el percentatge de persones que reconeixen viure algun grau de solitud. Només una de cada quatre **(25%) afirma no sentir-se mai sola**.

Aquest resultat reflecteix que, més enllà de la participació social o dels vincles objectius, **la vivència subjectiva de l'aïllament està àmpliament estesa**. No es tracta únicament del nombre de persones que envolten l'individu, sinó de si aquestes relacions són emocionalment significatives i estan disponibles quan es necessiten.

L'elevada prevalença de la solitud percebuda constitueix un clar indicador d'alerta social: **pot tenir conseqüències directes sobre el benestar emocional, la salut mental i la capacitat de les persones per sostenir-se en moments de dificultat**. En el cas dels col·lectius acompanyats per Càritas, aquestes dades subratllen la **necessitat de generar entorns relacionals segurs, fiables i accessibles**, més enllà dels vincles familiars o institucionals formals.

Si la percepció de solitud reflecteix una vivència emocional generalitzada, **la sensació de no tenir a qui recórrer introdueix una dimensió més pràctica i funcional de l'aïllament**. No es tracta només de sentir-se sol, sinó **de no disposar d'una xarxa real o percebuda de suport** davant una necessitat. Ambdues experiències, tot i ser diferents, conformen un mateix nucli de vulnerabilitat relacional.

Tres de cada quatre **persones (74%) afirmen que alguna vegada senten que no tenen ningú a qui recórrer**: un **38,3% ho diu de manera ocasional i un 35,7% amb freqüència**. Aquesta dada evidencia una sensació estesa de desemparament o desconexió, que va més enllà de la solitud puntual i implica la vivència de no comptar amb una xarxa de suport efectiva quan és necessària.

Només el **26% declara que mai ha tingut aquesta sensació**, fet que confirma que l'accés efectiu a una figura de suport o cura **no està garantit per a la majoria** de les persones enquestades. Aquesta percepció es pot vincular tant a la feblesa estructural dels vincles familiars o comunitaris com a factors emocionals com la desconfiança, la vergonya o la por de ser una càrrega.

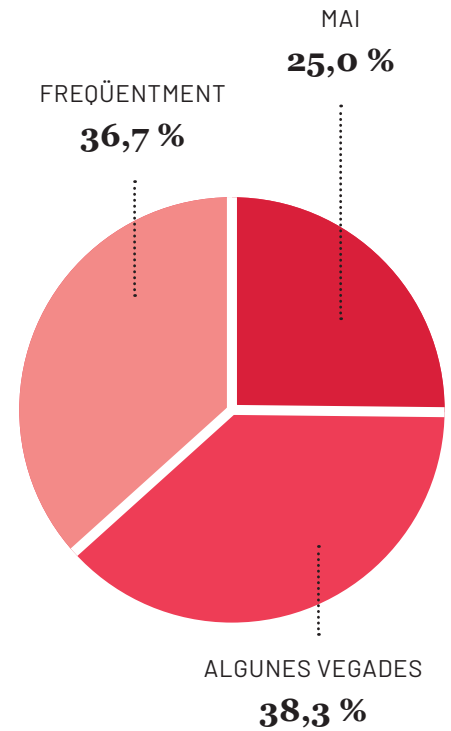
La manca de suport real o **percebut limita la capacitat per afrontar situacions difícils, redueix l'autonomia i pot aprofundir l'exclusió social**, especialment quan es combina amb altres formes de vulnerabilitat.

La percepció de solitud i la sensació de no tenir a qui recórrer poden semblar expressions similars de l'aïllament, però l'anàlisi creuada mostra que **no sempre se superposen totalment**. Mentre la primera reflecteix un sentiment subjectiu general, la segona apunta a **l'absència percebuda de suport en moments concrets de necessitat**. Entendre la seva interrelació permet detectar **fins a quin punt l'aïllament emocional es tradueix també en desprotecció funcional**.

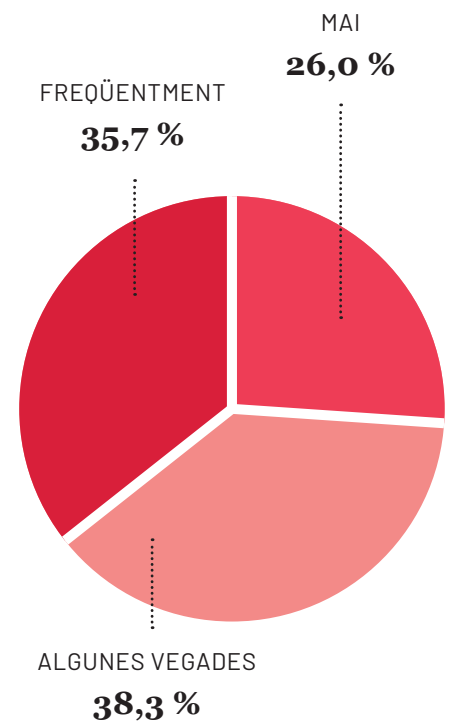
L'anàlisi creuada revela una **correspondència molt estreta entre ambdues experiències quan arriben als seus extrems**. Entre les persones que **se senten soles amb freqüència**, un **82,7% també declara que sovint no té ningú a qui recórrer**. Només un 0,9% d'aquest grup afirma no haver-se sentit mai desemparat, cosa que evidencia que **la solitud intensa acostuma a anar acompanyada d'un profund sentiment d'abandonament**.

Per contra, **entre les persones que no se senten mai soles**, el 74,7% també afirma que **sempre té algú a qui recórrer**, i només un 6,7% declara sentir falta de suport amb freqüència. Això suggereix que, per a aquest grup, **la seguretat emocional i la disponibilitat relacional van de la mà**.

El grup intermedi, format per persones que a vegades se senten soles, presenta una distribució més diversa: un 72,2% afirma que també a vegades no té ningú a qui recórrer, mentre que un 18,3% diu que mai ha sentit aquesta manca de suport. Això indica que **la solitud ocasional no sempre implica desemparament**

Freqüència amb què es perceben situacions de solitud (n = 300)

Freqüència amb què senten que no tenen ningú a qui recórrer (n = 300)

Relació entre la soledat percebuda i la manca de suport

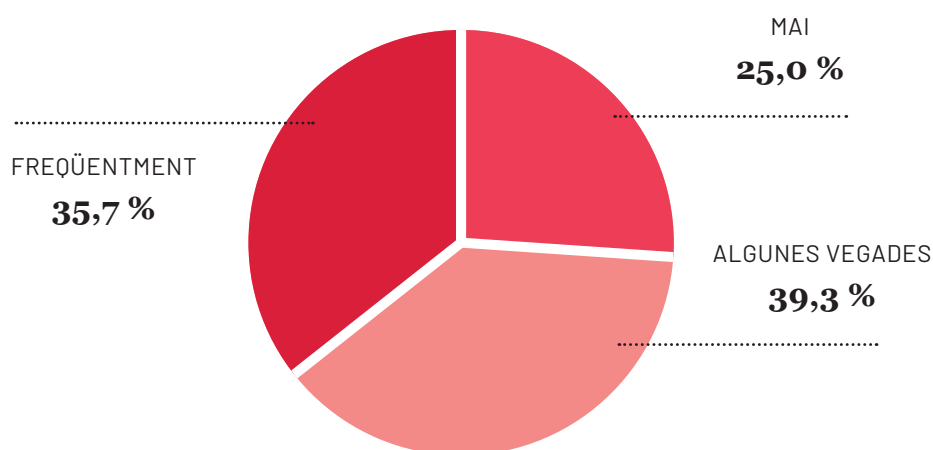
FREQUÈNCIA DE LA MANCA DE RECOLZAMENT

FREQUÈNCIA DE LA PERCEPCIÓ DE SOLEDAT	MAI	ALGUNES VEGADES	FREQUÈNTMENT	TOTAL GENERAL
MAI	74,7%	18,7%	6,7%	25,0%
ALGUNES VEGADES	18,3%	72,2%	9,6%	38,3%
FREQUÈNTMENT	0,9%	16,4%	82,7%	36,7%
TOTAL	100%	100%	100%	100%
BASE (n)	(78)	(115)	(107)	(300)

estructural, sinó que pot coexistir amb xarxes de suport que no són constants, però sí disponibles en moments clau. En conjunt, es constata com **la solitud i la manca de suport es retroalimenten**, i que la seva combinació representa **un nucli crític de vulnerabilitat social i emocional**.

Després d'analitzar la freqüència amb què les persones senten que estan soles o que no tenen ningú a qui recórrer, és especialment rellevant explorar **el grau de confiança que mantenen en els seus vincles personals**. La confiança és el fonament sobre el qual es construeixen les relacions significatives; la seva absència indica un nivell més profund d'aïllament, en què **no només manca el suport, sinó també la seguretat per obrir-se emocionalment als altres**.

Freqüència amb què senten que no tenen confiança en ningú (n = 300)

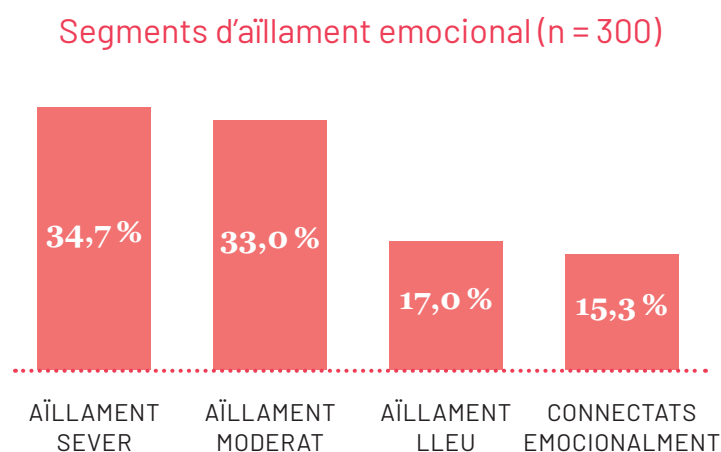

El 75% de les persones enquestades manifesten que, en algun moment, senten **que no tenen confiança en ningú**: un 39,3% ho experimenta a vegades i un 35,7% amb freqüència. Només una de cada quatre (25%) declara no haver sentit mai aquesta manca de confiança, cosa que posa en evidència **que la confiança interpersonal –base dels vincles profunds i segurs– està fortament erosionada** entre el col·lectiu acompanyat per Càritas. Aquesta falta de confiança no només limita les relacions personals, sinó que també **bloqueja l'accés a xarxes informals de suport i redueix la capacitat de demanar ajuda**.

De fet, la desconfiança pot ser resultat d'experiències prèvies de rebuig, de traumes relacionals o d'un entorn percebut com a hostil o inestable. Sigui quin en sigui l'origen, constitueix **un dels indicadors més sensibles d'aïllament relacional estructural**, i un obstacle directe per a qualsevol procés d'inclusió, participació o recuperació emocional.

Tal com s'ha pogut comprovar, els resultats relacionats amb la manca de confiança són pràcticament idèntics als obtinguts tant per a la percepció de solitud com per a la manca de suports. Això reforça la idea que **la solitud emocional, l'absència de suport i la desconfiança relacional són dimensions entrelaçades**.

Per aquest motiu, es fa necessari oferir **una visió de conjunt que permeti entendre com aquestes dimensions es combinen**. Per fer-ho, s'ha construït un índex d'aïllament emocional que agrupa les persones enquestades en **quatre perfils relacionals**, segons la freqüència i intensitat amb què experimenten aquestes formes de desconexió. Aquesta tipologia **permet identificar diferents graus de risc i orientar estratègies d'intervenció més ajustades**.

Les dades reflecteixen que **l'aïllament emocional és una realitat estructural en la vida de moltes persones acompanyades per Càritas**. El grup més nombrós, amb **un 34,7%** del total, es troba en situació d'**aïllament sever**: persones que sovint se senten soles, no tenen ningú a qui recórrer i no confien en ningú. Aquest perfil representa el nucli més fràgil des del punt de vista emocional, i el més exposat a processos de cronificació de l'aïllament.

El segueix un **33,0% amb aïllament moderat**, que experimenta aquestes vivències amb una freqüència parcial o de manera combinada, fet que indica **una xarxa relacional feble o intermitent**, incapaç d'oferir contenció suficient en moments clau.

Un **17,0% presenta aïllament lleu**, la qual cosa suggereix una **certa protecció relacional**, tot i que amb elements de fragilitat emocional. Es tracta d'un grup que podria beneficiar-se d'intervencions preventives o de reforç.

Finalment, només el **15,3%** de les persones enquestades poden considerar-se **emocionalment connectades**, és a dir, no manifesten cap de les tres formes d'aïllament analitzades. Aquest grup representa una excepció més que una norma, fet que subratlla la necessitat **d'entendre l'aïllament no com una situació individual, sinó com un fenomen col·lectiu profundament estès en els contextos de vulnerabilitat**.

Aquests perfils confirmen que **l'aïllament emocional és una dimensió central del malestar social**, que cal abordar no només des dels vincles estructurals, sinó també mitjançant l'acompanyament afectiu, la reconstrucció de la confiança i la creació d'espais de trobada significatius.

Perfil sociodemogràfic segons sexe, grup d'edat i tipus de llar dels diferents segments d'aïllament

GRUPS SOCIODEMOGRÀFICS		SEGMENTS DE L'AÏLLAMENT				TOTAL GENERAL
		SEVER	MODERAT	LLEU	CONNECTATS	
GÈNERE	HOME	42,3%	49,5%	35,3%	41,3%	43,3%
	DONA	57,7%	50,5%	64,7%	58,7%	56,7%
TOTAL		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
EDAT	16-29 ANYS	26,9%	29,3%	35,3%	15,2%	27,3%
	30-44 ANYS	36,5%	40,4%	43,1%	34,8%	38,7%
	45-60 ANYS	32,7%	26,3%	17,6%	41,3%	29,3%
	MÉS DE 60 ANYS	3,8%	4,0%	3,9%	8,7%	4,7%
TOTAL		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
TIPUS DE LLAR	UNIPERSONALS	38,5%	26,3%	11,8%	6,5%	25,9%
	PARELLA SENSE FILLS	5,8%	12,1%	3,9%	13,0%	8,7%
	PARELLA AMB FILLS	14,4%	22,2%	31,4%	50,0%	25,3%
	MONOPARENTALS	19,2%	15,2%	15,7%	10,9%	16,0%
	ALTRE PARENTIU	11,5%	13,1%	21,6%	13,0%	14,0%
	SENSE PARENTIU	10,6%	11,1%	15,7%	6,5%	11,0%
TOTAL		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
BASE (n)		(104)	(99)	(51)	(46)	(300)

Els resultats d'aquesta taula mostren que, **entre els segments menys afectats** (aïllament lleu i emocionalment connectats), hi ha una **sobrerrepresentació de dones**, cosa que pot estar relacionada amb la seva **major implicació en activitats que requereixen interacció personal**.

A més, es confirma que l'aïllament és un fenomen transversal, però amb biaixos generacionals. Tot i que afecta totes les edats, són **els perfils més joves (16-29 anys) i els adults en edat laboral (30-60 anys) els que concentren la majoria dels casos d'aïllament sever i moderat**. En canvi, **la meitat de les persones del segment "connectat" té 45 anys o més**, cosa que suggereix que, en aquest col·lectiu, **les relacions personals tendeixen a ser més estables o significatives**, probablement per trajectòries vitals més consolidades o per una major permanència territorial.

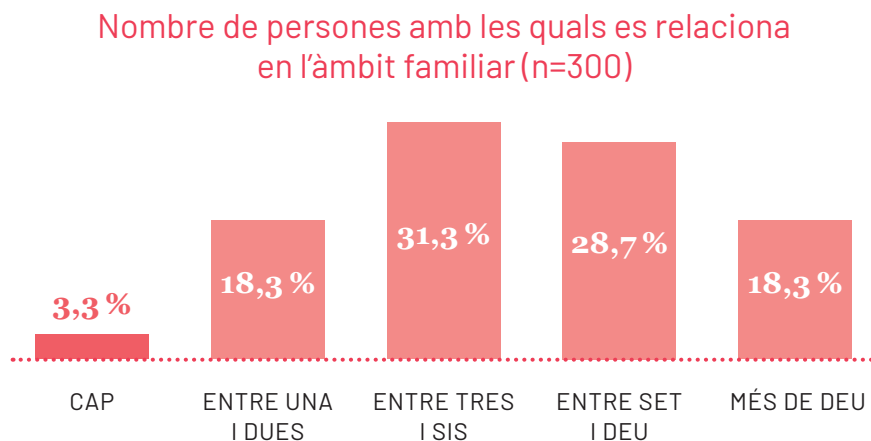
La baixa presència de joves en el grup de "connectats" (amb prou feines un 15,2%) alerta sobre **la fragilitat relacional en les etapes inicials de la vida adulta**, en què la precarietat, la mobilitat i la manca d'estructures relacionals sòlides poden propiciar un aïllament profund, fins i tot en entorns digitals aparentment actius.

D'altra banda, viure acompanyat no sempre protegeix de l'aïllament, i el tipus de llar resulta ser un factor fortament discriminant. **Les llars unipersonals concentren el 38,5% dels casos d'aïllament sever**, un fet que no sorprèn, però sí que alarma: en aquest perfil, **l'absència física de vincles quotidians es tradueix sovint en una desconexió emocional generalitzada**. L'altra gran bossa de vulnerabilitat la representen **les llars monoparentals (19,2%)**, on la persona cuidadora –majoritàriament dones– pot veure's sobrecarregada i desproveïda de xarxes de cura pròpies.

En canvi, **les parelles amb fills presenten una major proporció de perfils moderats o connectats**, cosa que suggereix que **la convivència estable i estructurada pot oferir un cert grau de protecció emocional**, encara que no exclogui del tot la vivència de solitud. També cal destacar la fragilitat de les llars “sense parentiu”, com les compartides amb companys de pis o coneguts, on la connexió emocional sol ser més feble o volàtil.

7.2.DENSITAT DE LES RELACIONS FAMILIARS I EXTRAfamiliars

L'aïllament social no es defineix únicament per l'absència de participació o per la manca de suport subjectiu, sinó també per l'escassetat o la feblesa de relacions personals estables i freqüents. Aquest apartat analitza amb quantes persones mantenen vincles habituals les persones enquestades, tant dins de l'àmbit familiar com fora, i si aquestes relacions estan marcades per l'afinitat cultural. Aquestes dades permeten dimensionar el volum i la diversitat de les xarxes personals, elements fonamentals per entendre el grau d'integració relacional de cada persona i la seva exposició a l'aïllament estructural.

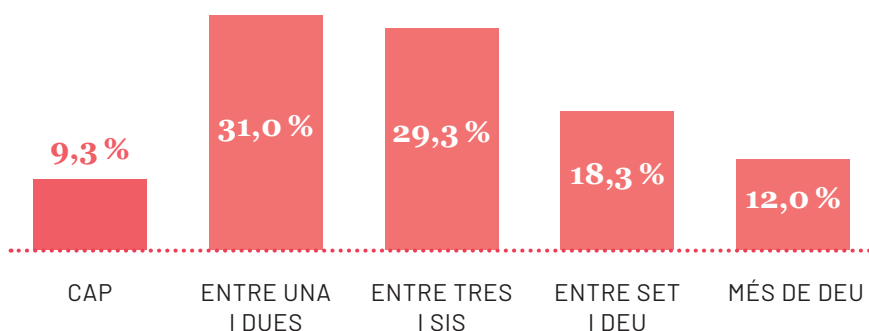

La majoria de les persones enquestades mantenen una **xarxa familiar activa**, amb interaccions freqüents amb diversos membres del nucli convivencial. El 31,3% es relaciona habitualment amb entre tres i sis persones dins de l'àmbit familiar; el **28,7%, amb entre sis i deu**; i un 18,3%, amb més de deu. Aquestes dades reflecteixen que, per a una gran part del col·lectiu, **la família constitueix un espai relacional dens i quotidià**.

Tanmateix, un **18,3% declara interactuar només amb una o dues persones**, i un **3,3% afirma no relacionar-se amb ningú dins de l'àmbit familiar**. Aquest últim grup representa un perfil de vulnerabilitat especialment elevat, ja que **l'absència de vincles en la pròpia llar pot intensificar la sensació d'aïllament, fins i tot quan es comparteix espai físic amb altres persones**.

Pel que fa al nombre de persones amb les quals es relacionen fora de l'àmbit familiar, s'observa que, si bé l'aïllament total és minoritari, **la majoria compta amb xarxes extrafamiliars petites**, fet que pot limitar l'accés a oportunitats, suport emocional i vincles de pertinença.

Nombre de persones amb les quals es relaciona fora de l'àmbit familiar (n=300)

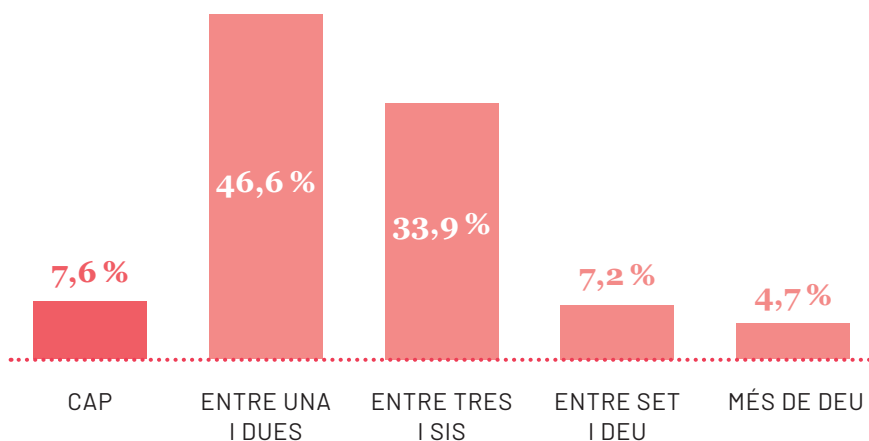
La majoria significativa manté **algun tipus de vincle habitual fora de l'àmbit familiar**, fet que constitueix un indicador positiu davant l'aïllament social. El grup més nombrós (**31%**) declara relacionar-se amb **entre una i dues persones** de forma habitual, seguit molt de prop per qui ho fa amb **entre tres i sis (29,3%)**. En conjunt, més del 60% té una xarxa extrafamiliar limitada però present, probablement formada per vincles funcionals, veïnals o informals.

Un **18,3%** manté contacte amb **entre sis i deu persones**, i un **12%**, amb **més de deu**, cosa que indica l'existència de **xarxes més denses i actives**, probablement vinculades a contextos laborals, comunitaris o socials regulars.

No obstant això, un **9,3%** afirma **no relacionar-se amb ningú fora de la llar** –un perfil especialment exposat a l'aïllament estructural–, ja que **el seu únic entorn relacional es restringeix a la família**, que també pot ser feble o inexistent.

Entre les persones que sí que es relacionen fora de la llar, analitzem a continuació el pes de les relacions amb persones del mateix origen cultural.

Nombre de persones del mateix origen cultural amb les quals es relaciona fora de l'àmbit familiar (n=277)

La majoria de persones ateses per Càritas que tenen vincles extrafamiliars mantenen relacions amb, almenys, una persona del seu mateix origen cultural, tot i que aquestes xarxes són en general escasses i poc homogènies. Un 46,6% es relaciona habitualment amb entre una i dues persones del mateix origen, i un 33,9%, amb entre tres i sis. Aquesta distribució reflecteix una presència significativa d'afinitat cultural, sense arribar, però, a formar xarxes denses o dominants.

Només un 7,2% manté contacte amb entre sis i deu persones del mateix origen, i un 4,7% ho fa amb més de deu. Una dada especialment rellevant és que el 7,6% declara no relacionar-se amb ningú del seu mateix origen cultural fora de la llar. Aquest perfil pot estar més exposat a l'aïllament simbòlic o al desarrelament, sobretot en contextos on les diferències culturals es perceben com a barreres per a la integració.

Per comprovar de manera més sòlida l'homogeneïtat cultural d'aquestes xarxes, cal relacionar aquesta variable amb el volum total de relacions extrafamiliars.

Nombre de persones del mateix origen cultural amb les quals es relaciona, segons el volum de contactes extrafamiliars

NOMBRE DE PERSONES DEL MATEIX ORIGEN CULTURAL AMB QUI ES RELACIONA	NOMBRE DE PERSONES AMB QUI ES RELACIONA					TOTAL GENERAL
	CAP	ENTRE UN I DUES	ENTRE TRES I SIS	ENTRE SET I DEU	MÉS DE 10	
CAP	100,0%	11,2%	2,4%	1,9%	2,9%	7,6%
ENTRE UNA I DUES		88,8%	57,6%	9,6%	8,6%	46,6%
ENTRE TRES I SIS			40,0%	63,5%	54,3%	33,9%
ENTRE SIS I DEU				25,0%	14,3%	7,2%
MÉS DE DEU					20,0%	4,7%
TOTAL GENERAL	100%	100%		100%	100%	100%
BASE (n)	(14)	(88)		(114)	(84)	(300)

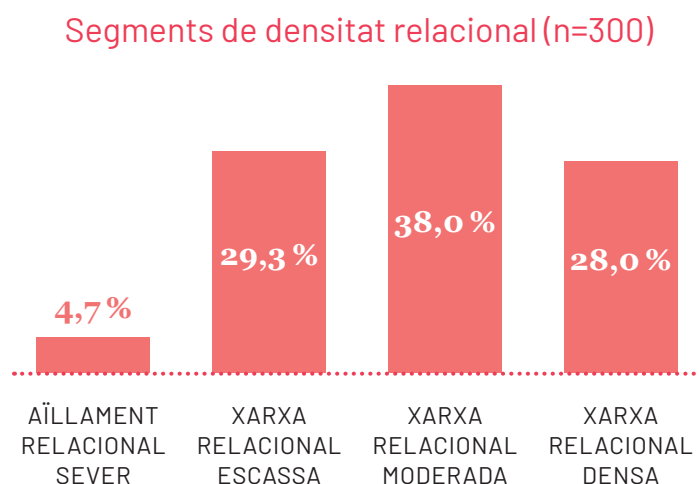
Els resultats reflecteixen que **l'afinitat cultural actua com un ancoratge relacional fort en xarxes petites**, mentre que la diversitat s'incrementa a mesura que s'amplia el cercle social. Així, **com més reduït és el nombre de relacions extrafamiliars, més gran és la proporció de persones amb qui es comparteix el mateix origen cultural**. Entre aquelles persones que es relacionen amb **una o dues persones fora de l'àmbit familiar, un 88,8% d'aquests contactes són culturalment afins**. Això suggereix que, quan les xarxes són molt petites, tendeixen a centrar-se en persones del mateix entorn cultural, probablement per comoditat, confiança o necessitat de reconeixement mutu.

Tanmateix, a mesura que creix la xarxa relacional, també **augmenta la diversitat cultural dels contactes**. Entre les persones que tenen relacions amb **entre tres i sis persones**, el percentatge de contactes del mateix origen baixa al **57,6% en el grup intermedi i al 40,0% en el següent**. En xarxes més àmplies, com les formades per entre sis i deu persones, l'afinitat cultural representa només el **25,0%**, i en el grup de més de deu persones es distribueix entre diverses categories, destacant el **20,0% amb més de deu contactes del mateix origen, però també amb una notable heterogeneïtat**.

Aquest patró apunta a una lògica de **transició relacional**: a mesura que les xarxes extrafamiliars s'eixamplen, esdevenen més **heterogènies i culturalment diverses**, fet que pot afavorir la integració i la participació en entorns mixtos. No obstant això, també posa de manifest que **les persones amb xarxes més reduïdes tendeixen a recolzar-se únicament en la seva comunitat d'origen**, cosa que pot oferir protecció emocional però **limitar les oportunitats de connexió social més àmplia**.

Per tant, tot i que **les persones tendeixen a establir vincles amb individus culturalment afins, la baixa densitat d'aquestes xarxes pot limitar-ne la capacitat de sosteniment emocional o identitari**. Alhora, la diversitat cultural de l'entorn pot esdevenir una oportunitat per **promoure vincles interculturals significatius**, sempre que es doni un acompanyament adequat.

Avançant en l'anàlisi i considerant conjuntament les variables de relacions familiars i extrafamiliars, és possible establir una **segmentació** segons **el grau de densitat relacional** de les persones ateses pels serveis de Càritas Diocesana de Girona. I, encara que la majoria de les persones enquestades **mantenen alguna mena de xarxa relacional**, la densitat d'aquestes connexions varia de manera significativa, donant lloc a quatre perfils diferenciats.

El grup més nombrós (38,0%) correspon a les persones amb una **xarxa relacional mitjana**, és a dir, amb un volum moderat d'interaccions tant dins com fora de l'àmbit familiar. Aquest perfil pot considerar-se relativament protegit davant l'aïllament social, tot i que no necessàriament consolidat en termes de suport emocional o estabilitat dels vincles.

Just per sota, trobem un 29,3% amb una **xarxa relacional escassa**, cosa que suposa gairebé un terç de les persones ateses per Càritas. Aquestes persones mantenen un nombre molt limitat de relacions habituals, tant familiars com socials, fet **que redueix les seves possibilitats de suport quotidià i la seva exposició a espais d'interacció**.

A l'altre extrem, un 28,0% disposa d'una **xarxa relacional densa**, amb múltiples connexions familiars i extrafamiliars. Aquest grup representa un **espai de fortalesa relacional**, tot i que no està necessàriament exempt d'altres vulnerabilitats (econòmiques, laborals, etc.).

Finalment, **un 4,7% es troba en situació d'aïllament relacional sever**, pràcticament sense vincles familiars ni socials. Aquest grup constitueix el nucli crític de l'aïllament estructural: persones la **xarxa quotidiana de les quals està gairebé buida**, i que, per tant, **afronten un risc elevat d'exclusió i deteriorament emocional**.

L'encreuament entre perfil relacional i aïllament emocional revela una correspondència clara entre quantitat de vincles i benestar emocional, encara que amb matisos. La tendència general indica que, **com més densa és la xarxa de relacions, menor és l'aïllament emocional**. Tanmateix, també es posa de manifest que **no tota xarxa relacional implica una connexió afectiva real**.

Relació entre la solitud percebuda i la manca de suport

SEGMENT DE DENSITAT RELACIONAL					
SEGMENTS D'AÏLLAMENT EMOCIONAL	AÏLLAMENT EMOCIONAL SEVER	XARXA RELACIONAL ESCASSA	XARXA RELACIONAL MODERADA	XARXA RELACIONAL DENSE	TOTAL GENERAL
AÏLLAMENT SEVER	64,3%	47,7%	34,2%	16,7%	34,7%
AÏLLAMENT MODERAT	21,4%	26,1%	35,1%	39,3%	33,0%
AÏLLAMENT LLEU	14,3%	13,6%	18,4%	19,0%	17,0%
CONNECTATS EMOCIONALMENT	0,0%	12,5%	12,3%	25,0%	15,3%
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%
BASE (n)	(14)	(88)	(114)	(84)	(300)

La dada més contundent apareix entre les persones amb **aïllament relacional sever: el 64,3% d'aquestes també pateixen aïllament emocional sever**, i la resta es concentra en nivells moderats o lleus. Cap persona d'aquest grup declara estar emocionalment connectada, cosa que **confirma la relació directa entre el buit relacional objectiu i el malestar emocional profund**.

Entre les persones amb **xarxa escassa**, l'aïllament emocional sever també és el perfil predominant (47,7%), tot i que un 12,5% aconsegueix mantenir-se emocionalment connectat. Aquest grup intermedi mostra que **l'escassetat de relacions no deriva necessàriament en desconexió emocional**, fet que podria explicar-se per la presència de **vincles molt significatius –encara que escassos– o per factors de resiliència personal**.

Els perfils amb **xarxa relacional mitjana** presenten una distribució similar als del grup amb xarxa escassa, tot i que més equilibrada. Aquest grup constitueix **un espai d'oportunitat per reforçar vincles i generar entorns de confiança** que evitin la caiguda en l'aïllament sever.

Finalment, entre les persones amb **xarxa densa**, l'aïllament emocional sever cau al 16,7%, mentre que el **25,0% es considera emocionalment connectat**. Això confirma que les **xarxes àmplies –familiars i socials– són un factor protector, tot i que no garanteixen, per si soles, l'absència de solitud o desconfiança**.

Convé analitzar el perfil sociodemogràfic de cadascun d'aquests segments de densitat relacional. Cal destacar, d'entrada, que les **dones estan sobrerrepresentades** tant en els perfils **d'aïllament relacional sever (57,1%) com en els de xarxa relacional escassa (67%)**, fet que evidencia una major fragilitat estructural en les seves xarxes de vincles quotidians. Aquesta diferència respecte als homes indica que, **tot i poder viure en entorns amb presència relacional, les dones poden experimentar una desconexió funcional o emocional més acusada en el dia a dia**. Aquesta vulnerabilitat pot estar relacionada amb rols de cura no correspostos, situacions de monoparentalitat o trajectòries vitals marcades per la precarietat i l'aïllament simbòlic.

Perfil sociodemogràfic segons sexe, grup d'edat i tipus de llar dels diferents segments de densitat relacional

		SEGMENTS DE DENSITAT RELACIONAL				
GRUPS SOCIODEMOGRÀFICS		AÏLLAMENT RELACIONAL SEVER	XARXA RELACIONAL ESCASSA	XARXA RELACIONAL MODERADA	XARXA RELACIONAL DENSE	TOTAL GENERAL
GÈNERE	HOME	42,9%	33,0%	44,7%	52,4%	43,3%
	DONA	57,1%	67,0%	55,3%	47,6%	56,7%
TOTAL		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
EDAT	16-29 ANYS	28,6%	23,9%	29,8%	27,4%	27,3%
	30-44 ANYS	21,4%	44,3%	35,1%	40,5%	38,7%
	45-60 ANYS	42,9%	29,5%	28,9%	27,4%	29,3%
	MÉS DE 60 ANYS	7,1%	2,3%	6,1%	4,8%	4,7%
TOTAL		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
TIPUS DE LLAR	UNIPERSONALS	42,9%	28,4%	19,3%	26,2%	25,9%
	PARELLA SENSE FILLS	7,1%	8,0%	6,1%	13,1%	8,7%
	PARELLA AMB FILLS	14,3%	21,6%	28,9%	26,2%	25,3%
	MONOPARENTALS	28,6%	14,8%	21,1%	8,3%	16,0%
	ALTRE PARENTIU	0,0%	17,0%	10,5%	17,9%	14,0%
	SENSE PARENTIU	7,1%	10,2%	14,0%	8,3%	11,0%
TOTAL		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
BASE (n)		(104)	(99)	(51)	(46)	(300)

En canvi, la presència femenina disminueix en el perfil de **xarxa densa**, fet que confirma que **les dones tenen menys accés a estructures relacionals àmplies o estables**. Encara que no es pot generalitzar, sí que es pot parlar d'una **tendència estructural que condiciona les seves possibilitats de relació quotidiana**, especialment quan es creua amb variables com el **tipus de llar** o l'**edat**.

Pel que fa als **trams d'edat**, es detecta una **distribució desigual de la densitat relacional** al llarg del cicle vital. El **grup amb aïllament relacional sever presenta una major representació entre les persones de 45 a 60 anys**, fet que podria estar relacionat amb **ruptures familiars, desocupació prolongada o l'esgotament de xarxes prèvies**.

Per la seva banda, en el grup amb **xarxa escassa** destaca la presència d'adults de **30 a 44 anys**, cosa que pot apuntar a una etapa de transició **marcada per la inestabilitat laboral, la criança o la mobilitat residencial**.

Finalment, el tipus de llar és un factor clarament determinant. **Les llars unipersonals representen el 42,9% dels casos d'aïllament relacional sever**, cosa que confirma que **la solitud física sovint s'associa a una xarxa molt limitada de vincles quotidians**. Es tracta de persones que no només viuen soles, sinó que compten amb molt pocs llaços actius fora de la llar.

A l'altre extrem, **les parelles amb fills tenen una presència destacada en els perfils de xarxa relacional mitjana i densa**, fet que suggereix que aquest model de convivència **pot generar entorns més protectors des del punt de vista relacional**. Tot i això, cal tenir en compte que aquest efecte protector pot veure's condicionat per altres factors, com ara el gènere o la situació laboral.

Les llars sense parentiu –compartides amb amistats o coneguts– i les llars extenses amb altres familiars mostren distribucions més diverses, amb una lleugera tendència cap a les xarxes mitjanes. Això indica que **la convivència, tot i no garantir per si sola una xarxa sòlida**, pot actuar com a punt de partida per a una sociabilitat funcional.

7.3. FREQUÈNCIA D'INTERACCIÓ SOCIAL EN DIFERENTS ÀMBITS DE XARXA AFECTIVA

En el marc de l'estudi sobre l'aïllament social, no es pot deixar d'analitzar no només l'existència de vincles, sinó també **la freqüència i la intensitat amb què s'activen en la vida quotidiana**. Les visites presencials a familiars, amistats, veïns o companys de feina **representen una expressió concreta del contacte social**, que permet sostenir la confiança, l'afecte i la reciprocitat. Encara que una persona pugui declarar que té relacions amb el seu entorn, **l'absència de trobades físiques pot ser indicatiu d'una desconexió pràctica o emocional** i, per tant, un factor clau per entendre l'aïllament en la seva dimensió més tangible.

Els resultats reflecteixen **que les xarxes socials existeixen, però estan molt poc activades en el contacte presencial**. El contacte físic i directe, que sosté la confiança i el sentit de pertinença, sembla **debilitat fins i tot en vincles considerats tradicionals o primaris**. Aquesta realitat assenyala **una forma silenciosa d'aïllament**, que no sempre es detecta amb els indicadors estructurals, però que té un fort impacte en la qualitat de vida i la salut emocional de les persones.

Freqüència amb què rep o realitza visites a cada grup de l'entorn,
sobre el total dels que tenen relacions familiars i extrafamiliars

FREQUÈNCIA DE VISITES	GRUP DE L'ENTORN			
	ALTRES FAMILIARS	AMICS	VEÏNS	COMPANYS DE FEINA
DIÀRIAMENT	1,7%	2,2%	1,1%	
SETMANALMENT	16,2%	12,5%	4,8%	
MENSUALMENT	14,1%	21,0%	5,5%	2,7%
ANUALMENT	2,4%			0,9%
SENSE VISITES	65,5%	63,2%	88,6%	96,4%
TOTAL	100%	100%	100%	100%
BASE (n)	(290)	(272)	(272)	(112)

La freqüència amb què les persones enquestades mantenen visites presencials amb el seu entorn més proper –familiars, amistats, veïns o companys de feina– revela **una xarxa relacional molt poc activada**, fins i tot entre les que declaren mantenir relacions amb aquests grups.

Així, tot i que el 96,7% afirma **mantenir vincles amb familiars** fora de la llar, **gairebé dos terços (65,5%) no fan mai visites**. Només **un 17,9% ho fa diàriament o setmanalment**, i **un 14,1% ho fa mensualment**. Aquestes dades indiquen que **les relacions familiars extenses existeixen com a possibilitat, però es mantenen molt poc vives en l'espai físic**, cosa que debilita el suport emocional i la reciprocitat quotidiana. Aquesta distància pot deure's a dificultats logístiques, conflictes no resolts o simplement a la manca d'hàbit.

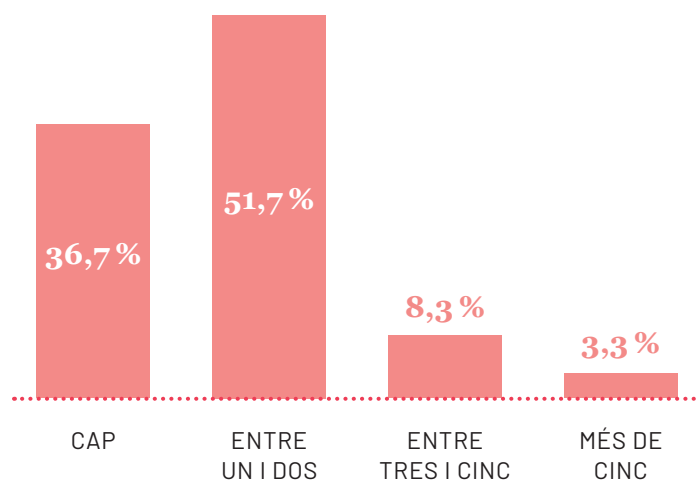
En l'àmbit de l'amistat, el patró és similar: **el 63,2% dels qui tenen amistats no fan mai visites**, i només un 14,7% ho fa diàriament o setmanalment. Això reforça la hipòtesi d'un **aïllament funcional**, on els **vincles afectius són reconeguts però no sostinguts**. La relació amb les amistats sembla més vinculada a la memòria o a la virtualitat que a la presència activa.

Pel que fa **als veïns**, el contacte presencial és encara més feble: **un 88,6% no fa cap visita**, malgrat declarar que manté relacions amb ells. Només un 5,9% visita diàriament o setmanalment els seus veïns. Aquesta dada confirma una **desconnexió generalitzada** on el veïnatge ja no opera com a espai de suport o confiança. El barri, en aquests casos, **actua més com un lloc de pas que com una comunitat viva**.

Quant a les persones que estan treballant, **el 96,4% no manté visites amb companys de feina**. Tan sols un 2,7% ho fa mensualment i un 0,9% anualment. Aquestes dades indiquen que **la feina no actua com a canal relacional fora de l'horari laboral**, fet que en limita el potencial integrador. Les relacions laborals són funcionals, però no afectives ni duradores, i això pot tenir conseqüències en el benestar emocional i en el capital social.

Aquesta realitat evidencia una xarxa social, en molts casos, profundament afeblida, amb una freqüència molt baixa de visites fins i tot entre persones amb vincles, en principi, molt propers. Aquesta escassa activació relacional es reflecteix de manera coherent en la percepció subjectiva que tenen les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona sobre la quantitat d'amistats amb què compten. L'última pregunta del qüestionari permet avaluar, sempre des d'una perspectiva declarativa, **quin és el volum de la xarxa afectiva propera**, entesa com el conjunt d'amistats significatives.

Quants amics diries que tens? (n=300)

La dada més destacada és que **més d'un terç de les persones (36,7%) afirma no tenir cap amic o amiga**. Aquesta xifra revela una **soledat relacional estructural** que no només es manifesta en la manca de visites o d'interaccions presencials, sinó també en l'absència de vincles emocionals reconeixibles. En aquests casos, l'amistat no és simplement un lligam feble, sinó una **categoria inexistent dins el mapa social** de bona part de les persones ateses per Càritas.

A més, la **meitat (51,7%) indica tenir entre una i dues amistats**, cosa que apunta a **xarxes afectives molt limitades**, probablement centrades en una sola figura significativa o en un vincle funcional. Aquest grup, tot i no estar completament desconnectat, es troba en una situació de **gran vulnerabilitat davant qualsevol ruptura o deteriorament** d'aquests escassos vincles.

Només un **8,3% declara tenir entre tres i cinc amistats**, i tan sols un **3,3% supera els cinc amics o amigues**. Això significa que només **una de cada deu persones entrevistades es podria considerar mínimament integrada des del punt de vista afectiu i relacional**, fet que situa la gran majoria en un entorn de **baixa densitat emocional i escasses possibilitats de suport quotidià**.

Aquest conjunt de dades confirma el que s'ha anat apuntant en els apartats anteriors: **l'aïllament social no és una abstracció, sinó una realitat** concreta que travessa les relacions familiars, veïnals, laborals i afectives. La debilitat de la xarxa d'amistats no només empobreix l'entorn emocional, sinó que també **redueix la capacitat de fer front a la vida quotidiana amb suport, reciprocitat i sentit de pertinença**.

Fotografia freepik

CONCLUSIONS

L'anàlisi desenvolupada al llarg d'aquest informe permet sintetitzar una sèrie de conclusions que recullen **les principals troballes de l'estudi** i ofereixen una lectura integral del fenomen de l'aïllament social entre les persones que acudeixen a Càritas Diocesana de Girona.

Aquestes conclusions no només evidencien **els factors estructurals que sostenen l'exclusió** –com la precarietat laboral, la inestabilitat residencial o la situació administrativa irregular–, sinó que també aprofundeixen en les **dimensions emocionals i relacionals que configuren la vivència quotidiana de l'aïllament**.

D'aquesta manera, es presenta un diagnòstic complet que ajuda a dimensionar l'abast del problema i a identificar-ne les formes més crítiques, amb la finalitat d'orientar la intervenció social des d'una lògica més preventiva, humanitzadora i transformadora.

- **L'aïllament social** entre les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona és una realitat **estructural i multiforme** que combina precarietat econòmica, inestabilitat residencial, baixa participació social i manca de suports emocionals. Aquest fenomen va més enllà de la simple absència de contactes i es manifesta en una profunda desconexió tant objectiva com subjectiva.
- Tot i que la majoria de les persones manté relacions familiars o extrafamiliars, aquestes **xarxes són escasses, poc activades i amb una freqüència presencial molt limitada**. Més d'un terç afirma no tenir amistats, i dos de cada tres no fa visites a familiars ni amics. Aquesta debilitat en la interacció presencial suggereix que molts vincles són més formals o virtuals que no pas fonts de suport i afecte regulars.
- **La dimensió subjectiva de l'aïllament és especialment preocupant: el 75% se sent sol o desemparat, i un percentatge similar manifesta no confiar en ningú**. Aquesta percepció s'intensifica en determinats perfils, com ara llars unipersonals, dones amb càrregues de cura no compartides i persones en situació administrativa irregular. Aquestes dades posen de manifest que la solitud és una vivència generalitzada i un factor de risc significatiu per al benestar emocional i la salut mental.
- Malgrat l'accés generalitzat a internet i a les xarxes socials, **la participació digital és superficial, de baixa qualitat i, en alguns casos, generadora d'exclusió**. La bretxa digital no és només d'accés, sinó també d'ús relacional, cosa que impedeix que la tecnologia esdevingui un veritable recurs per combatre l'aïllament i generar vincles significatius.

- **Les dones estan sobrerrepresentades en els perfils d'aïllament relacional sever i de xarxa relacional escassa.** Això suggereix **una major fragilitat estructural en les seves xarxes** de vincles quotidians i una desconexió funcional o emocional, sovint associada a rols de cura no correspostos o a situacions de vulnerabilitat específica.
- **L'aïllament emocional afecta totes les edats, però els perfils més joves (16-29 anys) i els adults en edat laboral (30-60 anys) concentren la majoria dels casos severs i moderats.** L'escassa presència de joves en el grup de persones “connectades” alerta sobre la fragilitat relacional en les etapes inicials de la vida adulta, quan la precarietat i la manca d'estructures sòlides poden propiciar un aïllament profund.
- **El tipus de llar és un factor clarament discriminant. Les llars unipersonals concentren la majoria dels casos d'aïllament sever,** fet que confirma que la solitud física sovint es tradueix en una desconexió emocional generalitzada. Per contra, les parelles amb fills solen tenir xarxes més denses, que ofereixen certa protecció relacional, tot i que això no elimina completament la vivència de solitud.
- **Les persones amb ocupació disposen de millors xarxes socials,** però la precarietat laboral i la inestabilitat limiten el valor protector del treball. **L'ocupació, per si sola, no garanteix la integració social,** ja que les relacions laborals sovint són funcionals i no afectives, amb escassa translació a l'àmbit personal fora de l'horari de feina.
- **La participació en activitats organitzades és baixa** (només un 32%), però significativa en qualitat: les persones que hi participen ho fan amb regularitat i troben en la formació un espai clau de vinculació. Aquesta dada posa en **relleu la importància de la participació estructurada com a via per generar connexions significatives i combatre l'aïllament,** especialment quan aquestes activitats estan adaptades a les necessitats i horaris dels participants.

RECOMANACIONS OPERATIVES

A partir de les dades obtingudes i del diagnòstic realitzat, l'informe proposa un conjunt de **recomanacions operatives adreçades a reforçar l'acció social de Càritas Diocesana de Girona davant l'aïllament social**.

Aquestes propostes no pretenen oferir solucions genèriques, sinó **respostes ajustades als diferents perfils detectats en l'estudi**. L'objectiu és combinar l'atenció a les necessitats bàsiques amb el reforç dels vincles relacionals, la generació de xarxes de suport i l'ampliació dels espais de participació.

Es tracta de dissenyar **itineraris d'intervenció** que no només reparin el dany social, sinó que possibilitin noves formes de connexió, de presència comunitària i de dignitat compartida.

- **DISSENYAR ITINERARIS D'ACOMPANYAMENT RELACIONAL** que no es limitin al suport específic en funció de la finalitat de cada projecte, sinó que incloguin accions específiques per enfortir els vincles personals, generar confiança i reconstruir xarxes de suport des d'una perspectiva marcadament comunitària.
- **PROMOURE ESPAIS COMUNITARIS ACCESSIBLES I SEGURS** als territoris on resideix la població atesa, fomentant-hi activitats culturals, lúdiques i de suport mutu, obertes a la participació de la comunitat i que afavoreixin la presència a l'espai públic comú.
- **INCORPORAR LA DIMENSIÓ EMOCIONAL DE L'AÏLLAMENT** en els processos d'intervenció, identificant senyals de soledat severa i oferint suport emocional o xarxes de mentoria a les persones que se senten aïllades o desconnectades.
- **FOMENTAR LA PARTICIPACIÓ ACTIVA DE LES PERSONES ATESES** en activitats formatives, culturals o de voluntariat, amb horaris flexibles i continguts adaptats, com a via d'integració social i emocional, dins i fora de la pròpia organització.
- **REFORÇAR LES COMPETÈNCIES DIGITALS RELACIONALS**, no només per millorar les habilitats tecnològiques, sinó també per capacitar en l'ús afectiu, participatiu i comunitari de les xarxes socials.

- **IMPULSAR ACCIONS ESPECÍFIQUES PER A COL·LECTIUS AMB ALTA FRAGILITAT RELACIONAL**, com ara persones grans soles, llars monoparentals o migrants sense xarxa, amb accions concretes per generar vincles significatius i estables.
- **ESTABLIR ALIANCES AMB ENTITATS CULTURALS, EDUCATIVES I VEÏNALS** que permetin ampliar les oportunitats de participació de les persones ateses i diversificar els seus entorns de socialització.

www.caritasgirona.cat

 /caritasgirona

 @caritasgirona

 @caritasgirona

Càritas Diocesana de Girona

c/ Pujada de la Mercè, 8 . 17004 Girona

Tel. 972 20 49 80